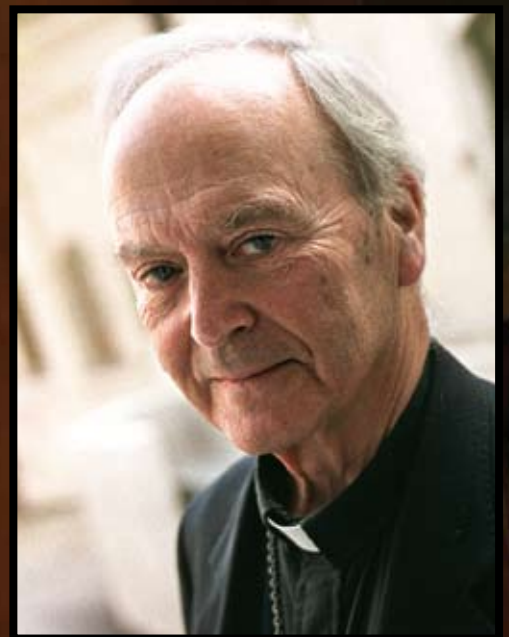

BROEN

KATOLSK KIRKEBLAD NR. 2 - 2008

Biskop Gran

in memoriam s. 4-9

"God bless America!"

IDET BROEN GÅR I TRYKKEN, forlater pave Benedikt XVI amerikansk jord etter et seks dager langt apostolisk besøk til en Kirke i krise. Den katolske kirke i USA har de siste seks årene vært ridd av en mare av dimensjoner, gitt avsløringene om en mørk fortid med en mengde geistlige overgrep mot barn og flere biskopers skammelige tilsløring av den brutale sannheten.

Det uavhengige forskningsinstituttet John Jay College har i kjølvannet av krisen i USA påvist at det ikke forekommer flere overgrep i Den katolske kirke enn ellers i samfunnet. Det hjelper lite – verken som forklaring eller unnskyldning. Overgrep begått i det kirkelige fellesskap og av Kirkens representanter er om mulig enda verre enn i andre sammenhenger. Vi er kalt til å være direkte gudsbilder for hverandre – og når Kirkens menn og kvinner svikter kallet ved å forbryte seg mot barn, en himmelropende forbrytelse, får det gjerne direkte og stygge konsekvenser for offerets gudsforhold. Derfor etterlater ikke overgrep i en kirkelig kontekst bare kroppslige, relasjonelle og sjelelige skader, men også skader på gudsforholdet. Ofte ser vi at dette forsterker lidelsen og forlenger helbredelsesprosessen. Dessuten står og faller Kirkens troverdighet på om vi lever som vi lærer. Fallet er og skal være stort. Og når vi faller, rettes naturligvis kameraene mot oss. Det var ikke rent få av disse som fulgte paven på hans ferd i USA, og den største spenningen var knyttet til nettopp om, når og hvordan han ville kommentere overgrepsskandalen.

Første anledning ble allerede pressekonferansen ved flyreisen over Atlanteren. Paven snakket der om sin dype skamfølelse, skaden på den universelle Kirke og ofrenes lidelse. Han utdypet også uten problemer Kirkens bestrebelse for å fjerne overgripere fra tjeneste og en bedre siling av prestekandidater. "Jeg skal gjøre alt som står i min makt for å lege disse sårene," lovt han. Og som sagt så gjort – ydmykt og ærlig, her med en større tydelighet enn sin forgjenger, tok han på eget initiativ temaet opp ved flere andre anledninger. Overgrepene som er avdekket er "motbydelige" og står i alvorlig kontrast til Livets Evangelium, slo han blant annet fast under et møte med det amerikanske bispeskollegiet. Samtidig anerkjente han at deres store arbeid for å disiplinere overgrepspresbyter, skape trygge omgivelser for og beskyttelse av barn og unge og for å "hele sårene" fra dette grove tillitsbruddet, nå bærer frukt.

Pavens enkle og diskrete møte med fem av ofrene fra skandaleerkebispeddømmet Boston ble en sterk og bevegende affære. Den hellige far samtalte privat og stille med hver enkelt av dem, lot dem legge frem sine anliggender og forsikret dem om sin solidaritet og bønn. Dette skal ha vært et følelsesmessig vendepunkt for flere av de som deltok – og forhåpentligvis også indirekte for de mange andre ofrene. Kardinal O'Malley av Boston overrakte paven en bok med fornavnene på en stor mengde overgrepsofre fra hans erkebispeddømme, slik at Den hellige far ville huske dem i bønn.

Pavens anliggender i USA var mange – og besøket som helhet betegnes både i kirkelige og sekulære medier som en triumf. Men viktigst var nok at Den katolske kirke i landet har fått hjelp til å bevege seg fra et stadium av skam, smerte og sinne til et håpets og forsonings stadium. Den hellige far forsøkte ikke ved en eneste anledning å bortforklare, unnskyldte, vike unna eller bagatellisere. Han maktet dessuten å se representanter for ofrene i øynene. Verdien av dette kan ikke overvurderes.

Det skulle kanskje bare mangle at en pave viser ærlighet, ydmykhet, medfølelse og handlingsvillighet i møte med en sak som denne. Sannhet og rettferdighet – og å ikke gå forbi når en neste ligger i veikanten – er av de fremste kristne dyder. Menneskehetens historie generelt – og overgrepsskandalen i USA spesielt – viser imidlertid at det aldri er en selvfølge at mennesker med ansvar og uttalte høye idealer, selv ikke profilerte kirkeledere, forvalter det med klokskap og integritet. Derfor er det grunn til å være stolt av og takke Den hellige far Benedikt for hans gode eksempel og sannferdighet i møte med det ubehagelige. Det vil skape helbredelse for Kirken som helhet og forhåpentligvis bidra til det samme på individuelt nivå for ofrene. Samtidig vil jeg istemme pavens siste bønn på amerikansk jord før "Shepherd One" tok av i retning Roma:

"God bless America!"

KD

BROEN - Katolsk kirkeblad hvori opptatt «Klippen» (Midt-Norge, 1950-78) og «Stella Maris» (Nord-Norge, 1950-68)

Utgis av: Norsk Katolsk Bispe- og
Nr. 2. 2008 Årg. 49. ISSN 0804-9297
Oslo katolske bispedømme Tlf.: 23 21 95 03
Trondheim Stift Tlf.: 73 52 77 05
Tromsø Stift Tlf.: 77 68 56 04

Adresse: Akersveien 5, 0177 Oslo
Faks: 23 21 95 01
E-post: broen@katolsk.no
WWW: www.katolsk.no/broen

Redaksjonssekretær:
Kristina Solum (KS) Tlf.: 23 21 95 03

Korrespondent Nord-Norge:
Thomas Sivertsen (TS). Tlf.: 75 56 34 81
Midt-Norge-kontakt:
Stiftskontoret Tlf.: 73 52 77 05, Faks: 73 52 87 90

Redaktør:
Kristine Dingstad (KD)

Redaksjon:
Sr. Anne Bente Hadland OP (ABH)
Per Einar Odden (i permisjon) (PEO)
Heidi Haugros Øyma (HHØ)
Gunnar Wicklund Hansen (GWH)

Grafisk utforming:
Peter Bjerke

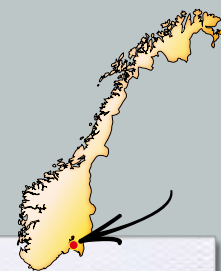
Forsiden:
Biskop Grans kiste foran
hovedalteret i St. Paul kirke
i Bergen. Foto: Martin Melly

Trykk: JMS Mediasystem AS
Opplag: 27.000

Gaver til Broen fra utlandet:
DnB Nor Bank ASA
Postadresse
0021 Oslo

BIC: DNBANOKKXXX
IBAN: NO0416022553767

St. Mikael – Moss

Sognet omfatter kommunene Moss, Råde, Rygge Våler og Vestby, samt deler av Hobøl. Snart skal St. Mikael kirke feire 20 år etter opprettelsen, og 10 år i nåværende bygg.

Historisk tilbakeblikk

Det er faktisk over seksti år siden den første katolske messen ble feiret i Moss etter reformasjonen. Mange polakker ble tvangssendt til Norge under krigen. Ikke alle reiste hjem, og noen som hadde vært i samlet i leir i Moss ble her og dannet den første stammen til menigheten i Moss. De første gudstjenestene ble holdt i Speiderbrakken i Løkkegaten, og i 1953 kjøpte Oslo katolske bispedømme Dyreveien 136 C. Ettersom menigheten vokste, trengte man etter hvert et sted nærmere byen. I 1956 var Ryggeveien 24 til salgs. Den eiendommen var midt i blinken. Større hus, muligheter for utvidelse og flott tomt. Kapellet ble innredet og innviet. Det kom flyktninger fra leire ute i Europa, i 1956 kom ungarere, norske katolikker flyttet til byen, mange nordmenn som studerte eller arbeidet i utlandet kom hjem med katolske ektefeller. Menigheten utvidet seg, vokste, barn kom til religionsundervisning. St. Sunniva-foreningen ble stiftet i 1955 av norske damer gift med polske menn. Foreningen har hjulpet i alle år gjennom basarer, utlodning og med vedlikehold. I 1980 kom de første Carl Borromeussøstrene, som i dag har kloster på Jeløy i Moss.

Fra 1. januar 1989 ble St. Mikael en selvstendig menighet. Den omfattet da Moss, Rygge, Råde, Våler og Hobøl i Østfold, i tillegg til Son og Hølen i Vestby/Akershus. Etter hvert ble kapellet på Ryggeveien 24 for trangt. Gleden var derfor stor i menigheten da p. Machnica den 28. juli 1994 overtok nøklene til det tidligere bankbygget som skulle bli vår nye kirke. På St. Mikael's dag, 29. september 1998, kunne biskop Gerhard

Schwenzer innvie kirken. Vi har rundt 400 sitteplasser i kirken, men undervisningsrommene er per i dag for små. Spørsmålet blir dermed igjen: Skal det bygges en større kirke, eller får vi lov å utvide nåværende bygg, særlig når kommunen nylig har endret navnet på gaten fra Fleischersgate 11 til Kirkegata 11?

Fra 1. mai 2007 omfatter menigheten hele Vestby kommune, og vi har dermed over 1000 registrerte medlemmer fra 25 nasjonaliteter, og dekker et område på ca. 717 km. Men det er fortsatt en del uregistrerte katolikker i sognet.

Utsmykningen

Kirkens altertavle er utført av Marek Sobocinski og forestiller Golgatas scenen med den Korsfestede Kristus og Maria og Johannes under korset. Veggmaleriene på mesaninveggen, utført av Ewa Maria Sobocinska, forestiller fem norske helgener: St. Halvard, St. Eystein, St. Olav, St. Sunniva og St. Torfinn – med sine attributter. I bakgrunnen er det plassert symboliske scener fra deres liv. Maleriene er utført i akrylteknikk. Benkene i kirken, samt alterbord, sokkel til tabernakelet, døpefont, prestestol og stoler til prest og ministrantene, er tegnet av Marek Sobocinski. Alterbordet er laget av bohugrannitt og inneholder relikvier av Hellig Olav. Utvendig er kirken dekorert med messingrelieffer med navn og symboler tegnet og laget av Marek Sobocinski.

Menighetslivet

Katolsk kristenliv og kultur bygger på kirkelig praksis, særlig søndagsfeiringen. Liturgi, diakoni (Caritas-gruppe) og katekese er et felles ansvar i menigheten. Det er menighetens oppgave å ta vare på og fremme de enkeltes kultur og egenart, slik at det kommer alle til gode og beriker hele fellesskapet. Menighetslivet bærer preg av at vi er et lite mindretall i samfunnet.

Det gjør det lettere å bli kjent med hverandre og styrker samholdet. Vi har veldig aktive brennende sjeler i menigheten, som underviser, rengjør kirken, synger ... Alle sammen takker jeg hjertelig for innsatsen.

P. Piotr Sylwester Pisarek OMI

Velkommen til St. Mikael kirke

Åpent

Torsdag kl. 16.00 - 20.00

Lørdag kl. 10.00 - 17.00

Søndagsmesse

kl. 10.00

kl. 16.00

Adresse: Kirkegata 11, 1531 Moss

Tlf: Kirken: 69 25 25 93

Presten: 69 88 96 71, 90 12 96 21

Biskop Gran hadde
som valgspråk
Ipse faciet
– Han skal gjøre det.

Biskop John Willem Nicolaisen Gran OCSO in memoriam

Biskop John Willem Nicolaisen Gran in memoriam. Foto: T. H. Brattlie.

**Biskop
John Willem Nicolaisen Gran OCSO**

Født: 5. april 1920 i Bergen
Død: 20. mars 2008 i Paris
Gravlagt: 3. april 2008 i Bergen

**Biskop John Willem Gran, biskop
av Oslo fra 13. desember 1964 til 26.
november 1983, døde 20. mars 2008
i Paris.**

John Willem Grans hovedinteresser som ung mann var opera og teater, og han utdannet seg som regissør i England, Tyskland og Italia. Under oppholdet i Italia opplevde Gran en stor religiøs utvikling, hvor han beveget seg fra en ateistisk livsanskuelse til en gudstro og videre til kristentro og Den katolske kirke. Han ble tatt opp i Den katolske kirkes fulle fellesskap i desember 1941.

Under Andre verdenskrig sluttet Gran seg til de allierte styrker, hvor han tjenestegjorde både i London og Norge, sist som liaison-offiser på Akershus festning.

I årene 1946-1947 arbeidet Gran som regiassistent for en rekke filmer. Mest kjent av disse er "Kampen om tungtvannet" (1947).

Etter å ha fullført latinartium i skoleåret 1948-1949, trådte Gran i november 1949 inn i cistercienserkløsteret Caldey Abbey ved sydkysten av Wales. Der avla han sine evige løfter i april 1952. Prestevielsen fant sted den 21. mai 1957. I 1959 fullførte han teologisk lisensiatgrad i Roma, og i perioden 1960-1963 tjenestegjorde han som økonomisk administrator for cistercienserordenens generalkurie i Roma.

Gran ble utnevnt til koadjutorbiskop med etterfølgelsesrett i Oslo og til titulærbiskop av Rafia den 27. desember 1962. Bispevielsen fant sted i St. Olav domkirke den 24. mars 1963. Konsekra-
tor var OKBs daværende biskop, Jacob Mangers SM.

Som bispemotto valgte Gran "Ipse faciet" ("Han vil gjøre det"). Biskop Gran ble utnevnt til biskop av Oslo i november 1964, og innsettelsen fant sted i St. Olav domkirke den 13. desember 1964. "Det har alltid vært mitt store ønske å få en norsk biskop som min etterfølger," sa biskop Mangers ved overdragelsen av embetet. Biskop Gran deltok i Annet Vatikankonsil i Roma og ble under dette utnevnt til medlem av Det pavelige sekretariat for kristen enhet (1963-1970) (nå: Det pavelige råd for fremme av kristen enhet), samt til medlem av Det pavelige sekretariat for dialog med de ikke-troende (1965-1984) (nå: Det pavelige råd for interreligiøs dialog).

Som biskop av Oslo i tiden etter Annet Vatikankonsil, ble det hans store oppgave å implementere konsilets reformer i bispedømmet.

I 1964 var det ca. 7000 katolikker i OKB, og bispedømmeadministrasjonen var ikke større enn biskopen og hans sekretær. Biskop Gran knyttet til seg flere medarbeidere, og i årene fra 1965 ble det opprettet en rekke råd og kommisjoner, deriblant presterådet (1965).

Av biskop Grans oppgaver og meritter i tiden som biskop av Oslo, i en tid da Den katolske kirke opplevde stor ekspansjon og fornyelse, kan svært mange nevnes. Her kan det kun listes opp et lite utvalg: Akersveien 5 ble bygget om, og kontorene ble utrustet med moderne utstyr. Kateketisk senter ble opprettet i 1972 (Bergen) og Mariaholm kurs- og konferansesenter ble innviet i mai 1969. St. Hallvard kirke på Enerhaugen, tegnet av arkitekt Kjell Lund, ble innviet av biskop Gran den 15. mai 1966. Maria-kirken på Lillehammer ble innviet den 19. juli 1970, og sognet ble opprettet 1. april samme år. Det ble bygget kirke på Eikeli, Kristi Freds kirke, hvor tomten i biskop Mangers tid var skjenket som gave av biskop Grans mor. Innvielsen fant sted 16. april 1972. I midten av 70-årene ledet arkitekt Thomas Thiis-Evensen et stort restaureringsprosjekt av St. Olav domkirke, og biskop Gran innviet kirken på ny den 10. oktober

Tre generasjoner biskoper av Oslo: Gran, Eidsvig og Schwenzer. Fra Eidsvigs bispevielse 22. oktober 2005.

1976. I oktober 1981 kunne biskop Gran også nyinnvie St. Ansgar kirke i Kristiansand, etter et omfattende utbyggingsprosjekt og oppussing. Også St. Svithun i Stavanger ble bygget om for å kunne møte det sterkt økende antall katolikker i byen, og kirken ble nyinnviet av biskop Gran i juni 1983.

I årene 1964-1972 og 1985-1989 var biskop Gran generalsekretær for Den nordiske bispekonferanse, og han hadde formannsvervet for konferansen fra 1978 til 1986.

Etter 18 års tjeneste for Kirken i Norge, for bispekonferansen og flere internasjonale forpliktelser, ønsket Gran avløsning. Antall katolikker i OKB var omtrent fordoblet disse årene, og det vokste frem et behov for nye pastorale initiativer som han, ifølge ham selv, ikke opplevde å ha nok kraft og energi til å etterkomme lenger. Den 21. juni 1981 kom det melding om at biskop Gerhard Schwenzer SS.CC. var utnevnt til assisterende biskop av Oslo med etterfølgelsesrett, og han ble innsatt i tjenesten den 4. september 1981.

Biskop Gran trådte tilbake som biskop av Oslo den 26. november 1983 og ble etterfulgt av biskop Schwenzer. Biskop emeritus Gran var en aktiv støttespiller for sin etterkommer på bispesetet i Oslo. For sin gjerning ble han i 1984 utnevnt til Kommandør av St. Olavs orden.

De siste årene bodde biskop Gran på Korsika. Han fikk en alvorlig diagnose i oktober 2007, og legene gjorde ham oppmerksom på at han ikke hadde

mange månedene igjen å leve. Til tross for flere operasjoner som lindret smertene, var det tydelig at døden nærmet seg. Han reagerte med utholdenhet, selvironi og tillit til Gud – ikke overraskende for dem som kjente ham. Den siste tiden ble han pleiet av ordenssøstre i Paris (Little Sisters of the Poor), som gjorde alt de kunne for å gjøre hans siste tid så god som mulig. Inntil det siste maktet han å lese messen og be breviaret.

Det ble feiret høytidelig rekviemmesse for biskop Gran i St. Olav domkirke den 1. april. Biskop Eidsvig celebrerte, koncelebrert av nuntius til de nordiske land, erkebiskop Emil Paul Tscherrig, abbeden ved Caldey Abbey, Daniel van Santvoort, emeriterte biskop av Oslo Gerhard Schwenzer, biskop Anders Arborelius av Stockholm, biskop Pétur (Pierre) Bürcher av Reykjavík, tidligere hjelpebiskop av Stockholm William Kenney, og bispedømmets prester. Til stede var blant annet også økumeniske representanter.

Torsdag den 3. mars ble det feiret høytidelig rekviemmesse i St. Paul kirke i Bergen, også celebrert av biskop Eidsvig. Bispedømmeadministrator Torbjørn Olsen av Tromsø koncelebrerte. Etter messen ble biskop Gran stedt til hvile ved familiens gravsted på Møllendal kirkegård. **R.I.P.**

KD

Kilder:
"Den Katolske Kirke i Norge" (Aschehoug, 1993),
www.katolsk.no

MARKUS BERNT EIDSVIG,
BISKOP AV OSLO

DEN HELLIGE FAR MOTTOK MED SORG BUDSKAPET OM BISKOP JOHN WILLEM GRANS DØD, OG HAN HAR BEDT MEG OM Å MEDDELE DEM SIN OPPRIKTIGE KONDOLANSE, SOM HAN OGSÅ SENDER TIL BISKOP EMERITUS GERHARD SCHWENZER OG TIL PRESTESKAPET, ORDENSFOLKET OG ALLE TROENDE I OSLO KATOLISKE BISPEDØMME. MED TAKK TIL DEN ALLMEKTIGE GUD FOR BISKOP GRANS MANGE ÅRS TJENESTE FOR KIRKEN, GIR DEN HELLIGE FAR LØFTE OM BØNN FOR HANS EVIGE HVILE. TIL ALLE SOM ER TILSTEDE VED BEGRAVELSES-SEREMONIENE OG TIL ALLE SOM SØRGER OVER BISKOPENS BORTGANG, PÅKALLER DEN HELLIGE FAR RIKELIGE VELSIGNALSER AV HÅP OG TRØST I DEN OPPSTANDNE KRISTUS, OG SENDER FRA HJERTET SIN APOSTOLISKE VELSIGNALSE.

KARDINAL TARCISIO BERTONE
STATSSEKRETÆR

Geistlighet og legfolk tar avskjed med biskop Gran etter rekviemmessen i St. Olav domkirke, før hans bære fraktes videre til Bergen. Innfelt: I domkirken ble kisten båret av representanter for Norges Unge Katolikker.

Biskop Bernt Eidsvigs preken

– ved rekviemmessen i Oslo/Bergen

Det ble oppfattet som et sjeldent vågestykke da den apostoliske delegat til de nordiske land, erkebiskop Bruno Heim, Misjonskongregasjonens kardinalprefekt Agagianian og pave Johannes XXIII – jeg nevner dem i motsatt rekkefølge av hva deres verdighet skulle tilsi, og rangerer dem etter ansvar i dette tilfelle – utnevnte cisterciensermunken John Willem Gran til biskop av Oslo. Han hadde ingen pastoral erfaring, visste ikke hvordan et sogn eller et bispedømme fungerer, han var ikke særlig utadvendt eller pastoralt anlagt fra naturens side, en munk som trivdes med ensomheten for Gud og stillheten.

Og man kunne ikke si at det ikke fantes andre begavede og egnede kandidater. Blant de knapt 7000 katolikker som bodde i Norge den gang, var det opp til flere seriøse og dyktige bispeemner: Patrene Rieber-Mohn og Raulins navn ble f.eks. nevnt til stadighet, og ville nok ha forekommet de fleste som tryggere valg.

Men her foretrakk Den hellige stol å legge ut på de 10.000 favners dyp. Sterkt forenklet vil jeg hevde at det dreide seg om en åndelig avgjørelse, fattet av en person som hadde en dyp og sikker dømmekraft. I munken Gran

så han en mann som kunne lede og fornye et bispedømme som i 1962 ennå ikke helt hadde tatt skrittet inn i det 20. århundre, hvor en from, klok og trygg biskop Jacob Mangers nok hadde improvisert mer enn han hadde planlagt siden han overtok i 1932. Denne personen var erkebiskop Bruno Heim. Han skulle oppleve å se sine håp gå i oppfyllelse.

Det avgjørende kriterium for Heim var imidlertid ikke administrativ dyktighet, sprogmehtighet, kulturelt nivå, teologisk innsikt, arbeidskapasitet, som alt kunne belegges i forskjellig grad. Kriteriet var enklere og mer grunnleggende: Lydhørhet overfor Gud og evnen til usentimentale oppbrudd og en ny start. I 1941 og i 1949 hadde Gud kalt ham til å gjøre en helt ny begynnelse. Gran fattet begge ganger sammenhengen mellom tid og nåde. Erkebiskop Heim var sikker på at han ville klare dette en tredje gang.

Den unge Gran reagerte med noe trass og motstand da han i 1941 for første gang opplevde at Gud hadde et berettiget krav på ham. På Guds ord gikk han allikevel dit han ikke ville. Åtte år senere brøt han opp fra et spennende liv og en gryende karriere som filmskaper; han godtok

igjen at Gud hadde rett til å forlange at han skulle gå hvor han ikke ville, nu til cistercienserne av den strenge observans. Det er høyst berettiget å betone ordet streng, særlig den gang. Det tredje oppbrudd, fra klosterlivet til Oslo, var nok det vanskeligste. Kanskje vi aner en smule resignasjon i det valgsprog han bestemte seg for: Ipse faciet – han skal gjøre det. Uansett hva han selv gjorde, hvor meget han slet og arbeidet, det gode hans kall og tjeneste resulterte i, det var det Gud som beveget. I disse to ord finer vi både hans gudserkjennelse og hans selverkjennelse.

Biskop John Willem Gran døde skjærtorsdag. Jeg presser muligens virkeligheten når jeg aner et budskap til oss i det. Messen var det faste punkt i hans liv, søndag som hverdag. I de siste år var hans helbred vekslende,

men hvis han i

det hele tatt kunne stå på bena, stod han for alteret og bad om at Kristus måtte komme i brødets og vinens skikkelse. Helt til lørdag før palmesøndag maktet han å feire messen og be sine tidebønner. I messefeiringen opprettholdt han også enheten med oss. Det er et merkelig faktum at hans store kjærlighet ved enden av livet stadig var Oslo katolske bispedømme. Vi kan også bemerke en ny om ikke overraskende kjærlighet, nemlig "hans" søstre, cistercienserinnene på Tautra. Hans siste utsagn og disposisjoner – jeg besøkte ham for tre uker siden – gjaldt dem og oss. John Willem Gran var takknemlig da han kunne overlate ansvaret for OKB til biskop Schwenzer i 1983, men de som tror han hadde lagt bispedømmet bak seg som en skjebne han hadde måttet holde ut inntil Den hellige stol tillot ham å tre tilbake, tar feil.

I de siste månedene mottok han mange besøk, jeg vil særlig takke våre "norske" dominikanere i Paris, p. Pollestad, Patfoort og fr. Per Klingberg. De sørget for at han ikke måtte være alene en eneste dag.

Jeg ser at Norges Unge Katolikker er godt representert. Biskop Gran var blant dem som stod fadder da dere ble stiftet i 1947, og han var helt konsekvent i sin prioritering av ungdomsarbeidet. At dere fikk gode ungdomsprester, at Mariaholm ble bygget er eksempler på hvor viktige dere var for ham. Det er deres tillitsmenn som skal bære biskop Grans kiste ut av kirken idag. Han viste dere tillit og støttet dere når arbeidet gikk godt, og han støttet dere enda sterkere i vanskelige perioder.

Vi har hørt evangeliet om Lasarus' oppvekkelse, det "umulige" under. Forestillingen var at sjelen dvelte i nærheten av den døde kropp i inntil tre dager før den endelig forlot den. Vi legger merke til Martas protest da Jesus ville ha stenen foran graven veltet bort: "Det er nå alt på fjerde dagen." Lasarus adlød allikevel sin venn og frelsers stemme.

Hvor Jesus tillates å komme nær, er der ingen død. Visst tar dette jordiske liv slutt; det skulle også gå Lasarus slik. Men hans annen oppvekkelse til sin Herres glede, var hans inngang til det virkelige liv. Han kom dit hvor Jesus er, og kunne se ham åsyn til åsyn. Han hadde beveget seg til tross for at hender og føtter var viklet inn i linstrimler for å komme frem til Jesus. Dette er den lydighet som gir liv.

Det er mange som forsøker å leve bak murer og stener for ikke å måtte høre og se det Gud vil gi dem; det er deres ønske å være død for Guds virkelighet. Den unge John Willem Gran var et slikt menneske, og han var det i mer enn fire dager. Hvis han hadde kunnet bestemme, ville ingen stener blitt veltet bort og ingen murer revet. Det irriterte ham at den uønskede og fremmede stemme nådde frem til ham, og bad ham komme ut, til tross for at han var viklet inn i den åndelige døds linstrimler. Disse bånd ble løst, men det tok tid. Han bad om å bli latt i fred, men Kristus gav seg til kjenne som frelser og venn; han løste ham fra båndene, og gav ham frihet til å tro, og for den saks skyld frihet til å gå bort og gjemme seg bak andre stener, og vikle seg inn i nye bånd. Det rent menneskelige vennskap og Guds vennskap med mennesket har dét til felles at det kan gis opp ensidig. Nær 88 år gammel var John Willem Gran

Biskop Eidsvig incenserer kisten i St. Paul kirke. Foto: Martin Melly

friere og lykkeligere i sitt vennskap med Gud enn noen gang tidligere.

Hvis dere vil vite hvorfor John Willem Gran hver dag stod for alteret, og beredte det måltid som forente ham med sin frelser og venn, så var dette grunnen. Den 24. august ifjor stod han for siste gang ved sin domkirkes alter, og feiret Herrens nadverd med og for oss, sine venner i Kristus. Han fortalte oss igjen om det evige gjestebud, og at vi alle er innbudt.

– Du gode og tro tjener, gå inn til din Herres glede.

Abbed Daniel van Santvoorts preken – ved rekviemessen i Oslo

Når vi er samlet her i den oppstandne Kristi navn, er våre hjerter og sinn vendt mot vår kjære bror, venn og pastor, biskop John Willem Gran.

Hans mangefasetterte liv har på ulike måter beveget oss alle, også de mange som ikke kunne være til stede i dag, men som uten tvil er forent med oss i ånd og bønn.

Vi takker Gud for at vi fikk bli kjent med biskop Johns verdifulle liv, han som en gang delte sitt liv med munkene, sine brødre, på Caldey Island, den vindfulle øyen utenfor vestkysten av Wales. For bare ett år siden var han sammen med oss for en tid, der han gjennom

alle tidebønnene, gjennom å delta i samtalen i kapitelmøtene og gjennom å hjelpe brødrene med oppvasken og pakking av shortbread, levde ut sitt opprinnelige kall som munk.

Årsaken til at jeg nevner disse enkle og hverdagslige begivenhetene, er at de oppsummerer mannen som gjennom hele livet ivret etter å kjenne og gjøre Herrens, hans Herres, vilje. Biskop John var svært lidenskapelig opptatt av Sannheten og fulgte den alltid. For kun noen få år tilbake inviterte jeg ham tilbake til Caldey Abbey, siden vi anser ham som et medlem, et verdifullt medlem, av vår husholdning. Han tok villig imot invitasjonen og planla å tilbringe tid med oss i to kortere perioder før han tok en endelig avgjørelse. Som jeg sa tidligere: Sammen med oss levde biskop John fullt og helt et monastisk liv, og det med stor entusiasme. Det strålte av ham, og hans store humoristiske sans påvirket oss alle.

Kort tid etter at han hadde forlatt oss, kom det imidlertid et brev hvor han skriver det følgende:

"Jeg kan ikke med hånden på hjertet si at jeg føler meg kalt til å vende tilbake til det monastiske liv for godt. Jeg må se sannheten i øynene – at jeg etter at Roma beordret meg til å forlate kommuniteten og med det ikke er bundet av lydighet til ordenen, kun er bundet i lydighet til paven (til en pave som aldri forteller meg hva jeg skal gjøre) – dette gjør en autentisk tilbakevending til det monastiske liv umulig for meg

Biskop Gran ble jordfestet på Møllendal kirkegård i Bergen. Foto: Martin Melly

Fra jordfestelsen på Møllendal kirkegård, Bergen. Foto: Martin Melly

i det lange løp. Jeg ønsker virkelig ikke å bruke Caldey (eller noe annet kloster) som et 'gamlehjem'. Dette kunne være fristende: en enkel utvei i møte med problemet hva jeg skal gjøre når den dagen kommer (dog forhåpentligvis aldri) at jeg ikke kan ta vare på meg selv. Jeg tror virkelig ikke det ville være tilfredsstillende å ta del i felleslivet 'på liksom', når jeg vet at jeg i virkeligheten er fri til å gjøre hva jeg vil, om jeg skulle velge det."

Kjære brødre og søstre, dette er svært personlige ord fra biskop Johns hjerte, ord som beveget og fremdeles beveger meg dypt. Jeg velger å dele dem med dere i dag, siden de viser oss hans radikale lidenskap for sannheten, de viser oss at hans hjerte, hele hans liv, alene tilhørte Jesus, hans Herre, den endelige sannhet

som alene har kraft til å sette oss fri. Og, istedenfor å være avhengig og ikke kunne ta vare på seg selv, svarte Sannheten nådig på biskop Johns sannferdighet og tok ham til seg.

Sammen med dere alle, brødre og søstre, tager jeg Herren for denne "gentle-man" i ordets rette forstand – biskop John var sannelig en svært kulturell overklassemann, som maktet å være vennlig [gentle] og ærlig på samme tid. Måtte Herren alltid og for evigheten innfri hans hjertes lengsel.

Fr. Daniel van Santvoort,
abbet ved Caldey
Oslo, 1. april 2008

(Oversatt av KD)

Oslo biskops (Dnk) kondolansehilsen

– ved rekviemmessen i St. Olav kirke

På skjærtorsdag åpnet Kristus porten for biskop John Willem Gran – ut av tiden, hjem til Gud. Hans bortgang på denne dagen står som et vitnesbyrd om den dype sammenhengen i hans liv – mellom tjenesten her og nå og eukaristiens mysterium med håp for det som kommer.

Fra Den norske kirke vil vi uttrykke vår takk til Gud for det biskop Gran fikk bety i sin kirke og for det større kirkelige fellesskap i vårt land.

I de tyve årene biskop Gran ledet Oslo katolske bispedømme, la han grunnen for en fornyelse av den katolske kirkes institusjoner, liv og nærvær i vårt land som vi i dag gleder oss over. I tråd med sitt engasjement for kristen enhet under Det andre Vatikan-konsil, bidrog han til et nytt økumenisk klima i vårt land, ikke minst til samtaler og samvirke med vår lutherske folkekirke. Med sin milde adferd fikk han mange venner i kultur- og samfunnsliv, han ble en aktet kirkeleder og en tydelig røst for Jesu Kristi evangelium.

Vi lyser Guds fred over denne Herrens trofaste tjenerens minne!

Oslo bispestol, 1. april 2008
+ Ole Chr. M. Kvarme

Lars Roar Langslet:

Biskop John Willem Gran in memoriam

Biskop John Willem Gran, som døde i Paris skjærtorsdag (20. mars), var en kirkeleder av uvanlig format og enda mer uvanlig bakgrunn.

Han ble født i Bergen 5. april 1920 og vokste opp i et kirkefremmed, men kulturelt vidsynt shippingmiljø. Han utdannet seg i musikk og operaregi i Devon, München og Roma, og ble "fastlåst" i Roma fra 1940 til Italia ble fritt. Da sluttet han seg til de norske styrkene i England, og virket som offiser i Norge ut 1945. Siden arbeidet

han med filmregi (regiassistent for "Tungtvannsfilmene", 1947) og studier i Norge.

Det store omslaget i hans liv kom i Roma: Den erklærte ateisten, som var så gjennom nøktern og balansert, opplevde en plutselig omvendelse, og ble opptatt i Den katolske kirke, i Peterskirken (1941). Under filmarbeidet etter krigen ble han på ny grepet av "et stort alvor", og innså motvillig at hans kall var å bli prest og gå i kloster. Høsten 1949 trådte han inn i den strenge cistercienserordenens abbedi på Caldey Island, i havgapet utenfor Wales, og ble presteviet 1957.

I 1959 drog han til Roma for videre teologiske studier, tok en "doktorgrad" og ble utpekt til ordenens økonomiske administrator. Under 2. Vatikankonsil, i desember 1962, ble Gran til sin egen bestyrtelse utnevnt av pave Johannes 23 til hjelpebiskop av Oslo. Han følte seg uskikket og tryglet om å få slippe, men hans foresatte skjønnte bedre. I mars 1963 ble han vigslet i Oslo.

I 20 år ledet han sitt bispedømme med stor energi og ryddighet. Han var en klok og lydhør forsoner, som vant tillit hos alle, og avverget alle tilløp til de kriser som kom i andre lands kirker på denne tiden. Han gjennomførte de store reformene konsilet hadde utløst, fikk liturgien oversatt til norsk, innførte nye samarbeidsorganer, og lot bygge eller modernisere en rekke kirker. Også internasjonalt utførte Gran viktige oppdrag, især som medlem av to sentrale pavelige sekretariater. Hans klare og sindige lederstil, hans vennlighet og humor, satte preg på hele fellesskapet. Han ble en elsket biskop.

Siden skrev Gran tre sjarmerende memoarbøker om sitt merkelige livsløp: En hånd på min skulder (1995), Terskelen (1997) og Det annet Vatikankonsil (2001). Dessuten var han hovedredaktør for historieverket Den katolske kirke i Norge (1993). For sine fortjenester av samfunn og kirkeliv ble han kommandør av St. Olavs Orden i 1984.

Willem Gran hadde en meget stor vennekrets, med et sterkt innslag av kunstnere. Hans hjertevarme og trofasthet mot venner var uten grenser. Som biskop opptrådte han verdig og

Biskop Grans kiste. Fra rekviemessen i St. Paul kirke den 3. april. Foto: Martin Melly

formbevisst, med en naturlig aura av autoritet. Som venn var han avslappet og generøs, med tørrvittig, selvironisk humor. I sitt nye hjem på Korsika var han en strålende vert for gjester fra Norge.

For mange av oss ble han en bærebjelke i vårt liv. Det fyller oss med stor takk – og med vemod over å ha mistet en som alltid vil stå oss nær.

Lars Roar Langslet

Pedro Barrera jr. (NUK):

Som NUKs leder var det for meg en stor ære å tildele biskop Gran utmerkelsen "æresmedlem" av organisasjonen i 2003. I år, fem år etter, mottok vi med sorg dødsbudskapet på påskeleiren på Mariaholm. Tross sorgen ble biskopen behørlig hedret med stående ovasjon for sitt engasjement i ungdomsarbeidet av deltagere og ledere. For min del vil jeg alltid minnes biskopen, hans vilje, humoristiske vesen og kjappe replikker på et noe avsløpent bergensmål, med et smil. Tusen takk, biskop!

Grunnsteinsnedleggelse på Tiller

Byggestart på Birgittasenteret var august 2007, for første trinn av i alt tre. Første byggetrinn er klosterdelen, byggetrinn to er kirke og prestebolig, og byggetrinn tre er gjestefløy. Samlet byggesum er ca. 57 millioner kroner.

DEN 31. MARS 2008, på festen for Herrens Bebudelse, ble grunnsteinen for Birgittasenteret på Tiller lagt ned i nærvær av generalabedissen for Birgittaordenen, Mater Tekla Famiglietti fra Roma. Grunnsteinen ble lagt ned i inngangspartiet til Birgittasenteret. Grunnsteinen følges av en marmorplate med en inskripsjon som forteller om opprinnelsen til grunnsteinen. Marmorplaten vil bli festet til veggen over grunnsteinen.

Inskripsjonen er som følger:

Denne grunnstein, tatt fra Den hellige port, som ble åpnet av Hans Hellighet Johannes Paulus II i anledning av Det store jubelåret 2000, ble lagt ned på dette stedet og velsignet av biskopen av Trondheim stift, Msgr. Georg Müller, i nærvær av generalabeddisse Mater Maria Tekla Famiglietti og søstrene fra Vår Frelsers Orden av Den hellige Birgitta, som et tegn på det varige fellesskap med Den hellige stol.

Grunnsteinsnedleggelsen ble foretatt i rammen av en Ordets Gudstjeneste ledet av biskop Georg Müller. Tilstede var biskop i Nidaros, Finn Wagle, prost i Heimdal prosti, Bertil Aasen og representanter for andre kirkesamfunn i Heimdalsområdet. I sin hilsen la biskop Wagle vekt på Birgittasenteret ville bli et sted for bønn og ettertanke for alle kristne i Trondheim, og et sted som alle kunne ønske velkommen.

Den katolske kirke var representert ved sogneprest Marcelin Rediu,

sogneadministrator Dominic Nguyen van Thanh, pastor Etienne Caruana og pastor All Botero. Birgittaordenens oblater i Trondheim var også til stede under seremonien, sammen med medlemmer av St. Olav menighet.

Representanter for alle de berørte firma i byggeprosjektet deltok i grunnsteinnedleggelsen med arkitekt Lars Meland fra arkitektfirma Solem:Hartmann i spissen.

Trondheim stift

Ting skjer

på Tautra og Munkebyberget

Av sr. Sheryl Frances Chen OCSO

VI TRODDE VI VAR FERDIGE med å bygge for lang tid fremover! Men velgjøreres sjenerøsitet gjør det mulig å planlegge et besøkssenter som skal erstatte salgsboden "Tjelden". Vi er overveldet over den enorme interessen for nyklosteret på Tautra som fremdeles vises. Om sommeren er det ikke uvanlig å motta to eller tre turistbusser ved middagstid. Besøkende vil helst delta i middagsbønn, og hele året kommer mange for å sitte i stillhet i nykirken vår.

De som gjerne vil tilbringe noen dager på retrett hos oss, øker stadig i antall. Vi mener det er et privilegium å kunne dele vår bønn og vår spiritualitet med dem i et land der det ikke finnes mange retretthus. Vi ser at mange av de som kommer til Tautra Mariakloster ikke bare er nysgjerrige, men søker noe åndelig, som kanskje de selv ikke har ord for. Vi ser Kristus i dem og betrakter dem ikke som turister, men som besøkende, gjester og pilegrimer.

For å kunne tilfredsstille deres åndelige sult, finner vi det nødvendig å bygge et informasjonssenter som skal stå foran husene som nonnene bodde i før, og som nå brukes til gjestehus. Halvparten av det nye besøkssenteret skal huse utstillinger som presenterer cisterciensernes klosterliv gjennom århundrene med tekster, bilder og DVD-er. Det blir lagt særlig vekt på hvordan vi lever klosterlivet på Tautra i dag ettersom de fleste som besøker oss ikke har kjennskap til det.

Resten av nybygget skal bli en større butikk hvor våre produkter samt bl.a. bøker – f. eks. Karl Gervins bok *Klostrene ved Verdens Ende* – selges. Vi mener det planlagte besøkssenteret er et nødvendig tilbud til alle som søker

til klosterøya for å få innsikt i cistercienserhistorien fra 1207 frem til i dag. Vi håper vår entreprenør kan starte til våren, og at bygningen blir ferdig til høsten. (Tjelden flyttes bort til nygarasjen mens anleggsarbeidet pågår.)

Nytt liv for Munkeby

Cîteaux Abbedis planer om å opprette et nytt munkekloster ved Munkeby i Levanger, en times kjøring nord for Tautra, er et ytterligere tegn på Guds mystiske og forbløffende verk i Norge. Cîteaux Abbedi er moderhuset til hele Cistercienserordenen. Det var der i et villness som het Cîteaux at det aller første cistercienserklosteret ble opprettet av tre benediktinermunker i 1098. I de første årene ble det ganske enkelt kalt Det nye klosteret.

... et ytterligere tegn på Guds mystiske og forbløffende verk i Norge.

Grunnleggerne ønsket å leve etter Benedikts regel i et felles og stille liv med vekt på enkelthet, felles bønn, meditasjon over Skriftene, manuelt arbeid og gjestfrihet. Kirkeruinen i Munkeby har trolig tilhørt et cistercienserkloster i middelalderen som ble underlagt Tautra i den første halvdel av 1200-tallet.

Pater Joël tilbragte seks sabbatmånedder på Tautra i 2006, etter nesten tretti år i Cîteaux og mange år som novisemester og ysterisjef. Tilfeldigvis spurte s. GilKrist vår anleggsgartnere som heter Arentz og Munkeby om de kjente noen i nærheten av Munkeby som kanskje ville stille tomt til dispo-

sisjon for et fremtidig kloster. Rannveig Munkeby svarte med en gang og med entusiasme, "Ja, jeg kjenner til tre muligheter!" Da p. Joël oppdaget Munkebyberget, følte han umiddelbart at stedet var det riktige. Det ligger 1,5 km fra kirkeruinen, og eierne Ole Petter og Ann Kathrin Munkeby var åpne for prosjektet, selv om det var en alvorlig avgjørelse for dem å selge en del av gården. Tomten er ganske annerledes enn Tautra. I stedet for fjord og fjære, er det berg og skog. Stillheten og ensomheten fornemmes på en annen måte, men det kjennes sterkt "cistercienserklostorsk." Kontrakt om tomtkjøp er inngått, og den vanlige igangsettelsesprosessen foregår i Levanger kommune.

I Cîteaux kom tanken på nytt kloster i Norge helt uventet. Kommuniteten trengte nesten et år på å godta det. Omtrent tretti munkes hører hjemme i Cîteaux, de fleste er gamle, og det var ingen selvfølge å spre kreftene nordover. De stemte "ja" i november i fjor, og abbeden tok den definitive avgjørelsen om opprettelsen. Cîteaux sender tre-fire munkes høsten 2009. Forhåpentligvis skal gruppen være i hus innen slutten av 2008 for en to-måneders prøvetid. Planen er å bygge et lite kloster som ikke huser flere enn ti-tolv munkes.

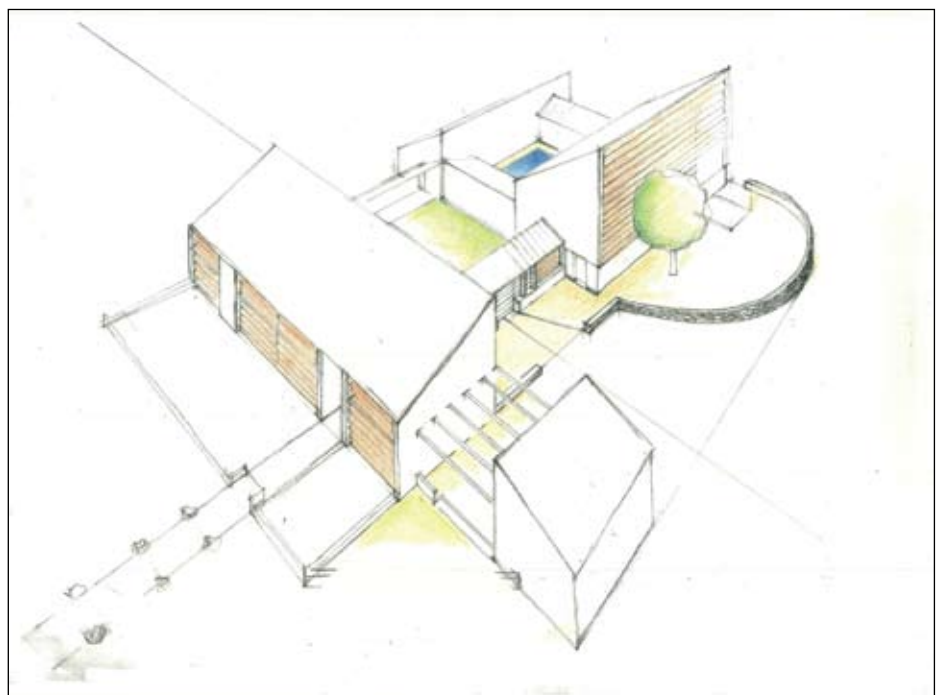
Cisterciensermunkes tjener til livets opphold ved egne henders arbeid. P. Joëls ekspertise er å kunne produsere en ost av typen *port du salut*. Han har allerede laget de første tre porsjonene, av melk skaffet av Ole Petter Munkeby! (I skrivende stund er de runde ostene ikke modne nok til prøvesmaking. Nonnene på Tautra er begeistret for det fremtidige utvekslingsprogrammet: såpe mot ost.)

Eksteriorperspektiv av besøkssenter Taura Mariakloster.

... hele året kommer mange for å sitte i stillhet i nykirken vår.

Økumenisk dialog er også viktig. Munkene er katolikker, men klosterkirken skal være åpen for alle kristne som vil dele deres bønn, og p. Joël har allerede snakket med de lutherske sogneprestene i Levangers omegn. Munkene er takknemlig for velviljen og velkomsten som er blitt dem til del. Over hele verden er nye klostre i samtale med lokalsamfunnet. Nå, for andre gang i det siste tiåret, gjenlyder åndelige bølger fra middelalderen og trekker cisterciensere tilbake til Nord-Trøndelag. Hvem kjenner Herrens veier?

Skisse over Munkebygget. Det understrekes at dette er en foreløpig skisse. Planen endrer seg hver dag!

Søster og brobygger

– Sr. Anne Lise Strøm OP

Av Rønnaug Aaberg Andresen

Norske Kirkeakademier har siden 1983 delt ut Brobyggerprisen til personer eller institusjoner/organisasjoner som har bygd broer av innsikt og forståelse – og stimulert til å utvikle kontakt og dialog mellom ulike grupper i samfunnet. I år ble Brobyggerprisen tildelt sr. Anne Lise Strøm ved Lunden kloster, for hennes inderlige og inkluderende engasjement for medmennesker i ulike livssituasjoner.

UTMERKELSEN ble delt ut på Gran på Hadeland den 8. mars 2008, og Rønnaug Aaberg Andresen fra Katolsk Forum i Asker og Bærum fikk en samtale med sr. Anne Lise ved frokosten dagen etter – før brobyggeren måtte skynde seg tilbake til sine mange gjøremål på Lunden.

Første spørsmål blir det som stilles til alle idrettsstjerner når de har kommet i mål etter innsatsen: Hvordan føler du det nå?

– Jeg er bare dypt lykkelig og glad, på egne vegne og på vegne av Kirken, klosteret, økumenikken! Det betyr en bevegelse fremover. Det var så uventet, og først og fremst er det så fint at alle er blitt glade, alle deler min glede og ingen ble sure – det var som det skulle være.

– Jeg måtte jo spørre biskop Bernt om hva han syntes – om jeg kunne ta imot en slik pris. Biskop Bernt sa bare: men sånn er du jo. Så var det i orden.

Det var jo tydelig under utdelingen i går at dominikanerordenen som sådan også deler gleden over påskjønnelsen og er fornøyd med at du så klart gir uttrykk for at det er din bakgrunn i kom-

Sr. Anne Lise tildeles Brobyggerprisen 2008.

muniteten på Lunden som har gjort at du har kunnet virke ute i verden på en slik måte at du nå er funnet verdig til Brobyggertittelen. Føler dere virkelig at dere tilhører en familie – dominikanerfamilien?

– I de kontemplative ordenene er vi ikke særlig vant til denne typen påskjønnelser, men som fr. Arne Fjeld, som er prior i St. Dominikus, sa: "Når det regner på Lunden, så drypper det på Neberggaten!" Jeg vil si at det drypper på hele dominikanerfamilien. Vi hører sammen!

Økumenikken er jo også tydeligvis et av dine hjerte barn – er du optimistisk når det gjelder fremtiden for arbeidet for kristenhetens enhet?

– Brobyggerprisen oppmuntrer meg til optimisme. Vi må få fart på arbeidet igjen og ikke la oss stoppe! Det er nettopp fotfolket som må holde ut og ikke gi opp og som er med på å markere det økumeniske idealet for eksempel på gudstjenester i Bønneuken for kristen enhet og Kvinnenes internasjonale bønnedag. Men det er viktig at vi holder klare linjer når vi kommer sammen med folk fra andre kirkesamfunn i gudstjeneste og bønn – vi må være det vi er og vise det.

Hva er det ellers som ligger deg mest på hjertet?

– Jeg er opptatt av at det er så få klosterkall blant norske kvinner i dag

– klostertilfunnene reduseres, og vi blir stadig eldre. Hva vil komme etter oss? I dag er vi 24 norske ordenssøstre i Norge, inkludert diakonissene på Engen. Men vi har for tiden mange norske prestekall. Hvorfor ikke klosterkall blant kvinner? Hvorfor er det så vanskelig for norske kvinner å tenke tanken på å gå i kloster? Skyldes det kvinnefrigjøringsideologien – tror unge kvinner at de vil bli undertrykt i klosteret?

– Biskop Bernt har satt bønn for nye kall på dagsorden, og i den forbindelse blir det nå arrangert møter med de forskjellige ordenene som orienterer om sine forskjellige kommuniteter og leder bønn for nye kall. Dette er et pastoralt anliggende som jeg håper vil bære frukter. Det har også den effekt at ordensfolk kommer sammen og samarbeider for eksempel om undervisning av konvertitter.

– Det er en stor fordel at biskop Bernt har erfaring fra et klosterliv og ikke har noen motforestillinger mot å være med på å fremelske kall til klosterlivet. Vi som lever et ordensliv i bispedømmet i dag, føler at den gjensidige tilliten vokser og at vi kan puste fritt i den tilliten som blir oss til del.

Broen slutter seg til de mange gratulantene og lykønskere sr. Anne Lise og hennes mange "medansvarlige" med tildelingen av Brobyggerprisen. Måtte Guds rike velsignelse følge med denne prisen!

Glimt fra den høytidelige utdelingen

Det var under Norske Kirkeakademiers årsmøte på Gran at sr. Anne Lise ble tildelt Brobyggerprisen. Utdelingen fant sted i Mariakirken, den ene av de to Søsterkirkene på Granavolden. Høytideligheten ble innledet med en konsert ved Trio Fattal, som spilte jødisk og arabisk folkemusikk.

Styreleder for Norske Kirkeakademier, Kirsten Bjellaanes, fortalte om hvorfor styret hadde funnet at sr. Anne Lise er en verdig Brobygger, og trakk spesielt fram hennes økumeniske engasjement. Hun overrakte Brobyggerdiplomet og et litografi. Etter Kirsten Bjellaanes kom det flere talere, som gratulerte med prisen og fortalte mer om hva sr. Anne Lise har betydd. Fra Tonsen menighet kom prost Ingar Seierstad, som akkurat da også vikarierte som biskop i Oslo og hilste fra biskop Ole Kristian Kvarme. Han snakket varmt om samarbeidet mellom Tonsen menighet og Lunden kloster, og gjensidige besøk. Han fortalte bl.a. om en gang en fransk delegasjon fra dominikanerordenen kom til klosteret, men ble møtt med at alle de kontemplative nonnene var ute og besøkte nettopp Tonsen menighet.

Andre som ønsket å hylle sr. Anne Lise, var Frøydís Gustavsen fra St. Hallvard menighet, og ikke minst sr. Else-Britt Nilsen fra Katarinahjemmet. Sr. Else-Britt takket på vegne av hele dominikanerfamilien sr. Anne Lise for hennes liv og innsats i ordenens tjeneste. Hun er en verdig representant for ordenen, som er stolt over den anerkjennelse av et livs gjerning som denne prisen betyr.

Etter talene og alle varme ord fikk sr. Anne Lise selv ordet til takk, og uttrykte først og fremst sin store overraskelse og sin store glede over tildelingen av Brobyggerprisen. Men hun var helt klar på at hun må dele æren for prisen med mange, først og fremst med sin kommunitet på Lunden, med hele dominikanerfamilien og med Den katolske kirke hvor hun har sin tilhørighet. Det nære økumeniske samarbeidet med Tonsen menighet er viktig, men fortsatt er det ikke mulig å dele nattverdbord, noe som er en stor smerte. Hun uttrykte imidlertid håp om at arbeidet med å komme nærmere hverandre for å innfri Herrens bønn om "at de alle må være ett" vil fortsette og ha fremgang i hennes tid. Brobyggerprisen er bl.a. en hyllest og en spore til fortsettelse av dette arbeidet med å bygge broer mellom de splittede kirkesamfunn. Men – sluttet sr. Anne Lise: Den virkelige store brobyggeren er jo Kristus selv!

Norske Kirkeakademiers begrunnelse

Søster Anne Lise Strøm OP, født i Oslo 17. august 1940, er dominikanerinne ved Lunden kloster. Der avla hun de evige løfter i 1968, og hun har i flere perioder tjent som priorinne ved Lunden. Hun ble senest valgt på ny i år, 800 år etter at dominikanerordenen første gang kom til Norge. Søster Anne Lise var i perioden 1992-98 dessuten president for den franske føderasjon av dominikanske nonneklostre, som dominikanerinnene i Norge tilhører. Hun har et betydningsfullt nettverk i Europa og også utover Europas grenser.

Lunden kloster tilhører dominikanerordenens kontemplative gren, der søstrene skal tilbringe livet med kontemplasjon, bønn og arbeid innenfor klosteret og i begrenset grad bevege seg utenfor. Lunden er et derfor et lukket kloster, men samtidig er det åpent og gjestfritt overfor alle som av ulike grunner søker dem for å finne ro og fordypelse, vinne mer klarhet og åndelig innsikt. Søster Anne Lise er en velkjent representant for dette i den norske offentlighet. Hun er trygt rotfestet i det kontemplative liv, og samtidig har hun en stor kontakflate innenfor kirke, skole og kultur.

Hennes engasjement for medmennesker er like inderlig enten det gjelder medsøstre og medarbeidere på Lunden, mennesker som søker hjelp og veiledning – unge som gamle, troende som ikke- eller annerledes-troende, mennesker som faller innenfor eller utenfor samfunnet. Hun gjør ikke forskjell på folk – alle blir omsluttet med den samme interesse og omtanke. Sin tro og sin kjærlighet til Kristus formidler hun med trygghet, enkelhet og generøsitet, enten det skjer i den nære samtale, overfor skoleklasser på klosterbesøk eller når hun i blant deltar i radio- og fjernsynsprogrammer. I mer enn 30 år har Sr. Anne-Lise og klosteret på Lunden dessuten hatt et samarbeid i økumenisk ånd med Tonsen menighet, og under bønneuken for kristen enhet er det mange til stede i klosterkirken fra ulike kirkesamfunn.

Sr. Anne Lise er en sterk og tydelig brobygger, og hun bygger i det stille uten å søke sitt eget. Det er vel verdt en pris!

Sr. Else Britt Nilsen fra Katarinahjemmet hilser og gratulerer på vegne av dominikanerfamilien.

Hva er Norske Kirkeakademier?

Norske kirkeakademier (NKA) er et organ for samarbeid mellom kirkeakademiene i Norge. NKA representerer kirkeakademiene i deres felles anliggende overfor statlige og kirkelige myndigheter. NKA fremmer samarbeid mellom tilsvarende institusjoner i andre land og arbeider for økumenisk fellesskap mellom kirkesamfunnene. NKA tar også initiativ til prosjekter, konferanser og andre tiltak som er i bevegelsens ånd.

NKA ledes av et styre på syv. Styret velges på den årlige generalforsamlingen, som består av delegater fra de lokale kirkeakademiene.

Norske Kirkeakademier har 60 lokale kirkeakademier som medlemmer. Av disse er det syv katolske kirkeakademier, eller fora, og et ortodoks, tilknyttet Hl. Nikolai ortodokse menighet. Resten av lokalakademiene er for det meste tilknyttet Den norske kirke.

Norske kirkeakademier har nå en styreleder som er katolikk, Kirsten Bjellaanes, og også styremedlem Pål Giørtz er katolikk.

2015: Vi gjorde det vi kunne,

eller?

Av Peter Kristvik Risholm,
Caritas Norge

I SEPTEMBER 2000 møttes verdens ledere og avga et løfte. Dette løftet er Tusenårsmålene. Verden skal gjøres til et bedre sted, for alle. Fattigdom skal bekjempes, alle barn skal ha skolegang, kvinner skal ha de samme mulighetene og rettighetene som menn, barnedødeligheten skal reduseres, hiv, aids, malaria og andre livstruende sykdommer skal bekjempes, utviklingen skal ta vare på natur, miljø og mennesker, og hele verden skal i fellesskap stå sammen i kampen for en bedre verden. Dette skal skje innen 2015. Blir løftet holdt?

Fra 1990 til 2004 har andelen mennesker som lever i ekstrem fattigdom sunket fra 1/3 til 1/5. Opprettholdes denne trenden nås det første tusenårs målet for verden samlet og i de fleste regioner. Det er i Afrika sør for Sahara de største utfordringene ligger. Her vokser antallet fattige. Regionen, slik det ser ut i dag, klarer ikke å nå målene om fattigdomsbekjempelse innen 2015. De fattige i denne regionen er også de som lider aller mest. Innen det andre tusenårs målet, som omhandler universell grunnskoleutdanning, har situasjonen også blitt bedre. Fra 1991 til 2005 har antall barn som er i skolen steget fra 80 % til 88 %. Det meste av denne fremgangen skjedde etter 1999. Det er for øvrig tydelig at det er jenter og de aller fattigste fra rurale strøk som ikke har muligheten til å delta i undervisning. At jenter blir ekskludert fra undervisning ser vi spesielt i vest og sør i Asia. Innen det tredje tusenårs målet, fremming av kvinners rettigheter, viser det seg også at situasjonen er bedre nå enn før. Kvinners deltakelse i politikk er voksende, men her går det sakte. For å få fortgang i utviklingen er kvotesystemer helt avgjørende. I 2006 doblet land med kvotesystem andelen av valgte kvinner til parlament og nasjonalforsamling i motsetning til land som ikke hadde det. Det fjerde tusenårs målet handler om barnedødelighet, den går ned. Det

viser seg at de tiltak som er iverksatt er svært effektive, dette gjelder for eksempel tiltak for å hindre meslinger og utfallet av sykdommen. Det sjette tusenårs målet handler om bekjempelse av hiv, aids, malaria og andre smittsomme sykdommer. Tiltak som skal begrense malaria ser ut til å virke, disse tiltakene skal derfor utvides. Tuberkuloseepidemien ser også ut til å endelig avta, men ikke raskt nok til å halvere dødsratene som følge av sykdommen innen 2015.

Dette viser at flere utviklingsland mestrer en rask og omfattende prosess for å nå tusenårs målene. Men retningslinjer og strategier for fattigdomsbekjempelse er også avhengig av finansiell og teknisk støtte fra det internasjonale samfunnet, for fremdeles dør 500.000 kvinner årlig som følge av komplikasjoner under graviditet og fødsel. I en vestlig kvinnes livsløp er oddsen for å dø som følge av disse komplikasjonene 1 til 3.800, i Afrika sør for Sahara vil 1 av 16 kvinner miste livet på grunn av graviditet og fødsel. Det er kanskje ikke overraskende at kvinner som selv har skolegang og blir hjulpet av opplært personell har langt større muligheter for et vellykket svangerskap og fødsel enn kvinner som ikke har det. I lys av disse tallene ser man at en betraktelig økt innsats innen det femte tusenårs målet er avgjørende for å klare det. Antall mennesker som dør av aids har steget, og antall barn som har mistet en av eller begge sine foreldre som følge av sykdommen er mer enn 15 millioner. Hvis antall nye smittede fortsetter å vokse i samme tempo som nå, har en ikke mulighet til å følge opp behovet for behandlingstjenester. Stigmatisering av aidssyke er et stort problem fordi en lar være å teste seg i frykt for omgivelsene. Dette fører igjen til at flere blir smittet og at de som trenger det ikke får behandling. Innen dette, det sjette, tusenårs målet er derfor akutte tiltak nødvendig.

De fattigste landene klarer ikke å nå tusenårs målene uten støtte. De er avhengige av at de rikeste landene holder sine løfter. Et av løftene var å heve utviklingshjelpen til 0,7 % av brutto nasjonalinntekt. Dette er det bare fem land som har gjort, Norge er et av dem. På verdensbasis er det skremmende å se at, til tross for disse løftene, har den samlede bistand i verden gått ned. Hvis donorland skal innfri sine løfter må den samlede utviklingsbistand økes betraktelig over de neste årene. De fattigste landene har behov for bistand, og her har det ikke vært noen økning siden 2003. Foruten behovet for å innfri de løfter om støtte som er blitt lovet, er det også alarmerende at det først og fremst er den rike delen av verden som er ansvarlige for de massive karbondioksidutslippene, som har økt fra 23 milliarder tonn i 1990 til 29 milliarder tonn i 2004. Vi vet at dette er hovedbidragsyteren til klimaforandringene og at dette har svært alvorlige økonomiske og sosiale følger, spesielt for de aller fattigste. Dette er et stort hinder for å nå tusenårs målene.

Fremdeles er det svært mange land som blir tilsidesatt i handel og ikke får delta i handelen på de samme vilkårene som den rike delen av verden. I Doha, 2001, bestemte medlemmer av Verdens handelsorganisasjon at handelsavtaler skulle utarbeides til fordel for utviklingsland. Her er det overhodet ingenting som har skjedd og dette representerer en tapt mulighet. Det er altså innen tusenårs mål 7, som handler om å sikre miljømessig bærekraft, og tusenårs mål 8, som handler om å utvikle et globalt partnerskap for utvikling, at det virkelig ikke kan vises til resultater. Og her hviler mye av ansvaret, til og med det meste, på skuldrene til den rike delen av verden.

Vi som katolikker må være smertelig klar over at dette bryter med kristen tradisjon og katolsk sosiallære. Her

Klimaforandringene øker tørken.

blir prinsippet om forrang for de fattige, selve grunnsteinen i utførelsen av kristen nestekjærlighet, brutt. De fattiges skjebne er de rikes ansvar, og Gud vil dømme de rike etter hvordan de forvalter dette ansvar. Prinsippet om rettferdig fordeling blir også brutt. Gud ga jorden til hele menneskeheten uten å favorisere eller ekskludere noen.

Utslipp av ozon-skadelige gasser ble redusert fra 1.5 milliarder tonn i 1989 til 89 millioner tonn i 2005. Den globale fellesinnsatsen om å stoppe denne type forurensing viste seg til de grader effektiv at den er et eksempel på hva det internasjonale samfunnet og land i felleskap kan få til hvis de bare vil. Tusenårsmålenes suksess avhenger i stor grad av hvorvidt de utviklede land overholder sine forpliktelser, og at de gjør det i dag. Ikke i morgen, i overmorgen, til høsten, neste år eller senere en gang. Vi må gjøre dette i dag. Det er mulig.

Tusenårsmålene

1. Utryddelse av ekstrem fattigdom og sult

Før 2015 skal andelen av befolkningen som tjener mindre enn 1 USD per dag halveres. I samme periode skal også andelen av befolkningen som lider av sult halveres.

2. Oppnå universell tilgang til grunnskoleutdanning

Sikre at alle barn skal være i stand til å gjennomføre grunnskolen innen 2015.

3. Fremme likestilling og styrke kvinners posisjon ("empower women")

Sikre likestilling og økte muligheter for kvinner. Eliminere kjønnsforskjeller i grunn- og videregående utdanning, helst innen 2005 og ikke senere enn i 2015.

4. Redusere barnedødelighet

Redusere dødeligheten for barn under fem år med to tredeler fra 1990 til 2015.

5. Bedre mødres helse

Redusere mødredødelighet i forbindelse med fødsler med tre fjerdedeler fra 1990 til 2015.

6. Bekjempe hiv/aids, malaria og andre sykdommer

Spredningen av hiv/aids, malaria og andre dødelige sykdommer skal stanses innen 2015.

7. Sikre miljømessig bærekraft

Andelen som ikke har tilgang til rent vann skal halveres innen 2015. Situasjonen for minst 100 millioner mennesker som lever i slumområder skal være radikalt forbedret innen 2015.

8. Utvikle et globalt partnerskap for utvikling

Å utvikle et åpent, rettferdig og ikke-diskriminerende handels- og finanssystem, som tar vare på behovene til de minst utviklede landene.

Norge

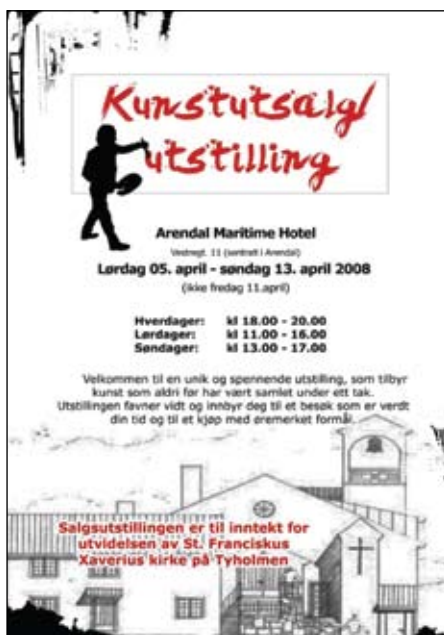
Nærmere 5.000 i ekteskapsmarsj

Lørdag 12. april deltok opp mot 5.000 mennesker i marsjen for ekteskapet arrangert av Øivind Benestad og Ja til ekteskapet. Mennesker fra en rekke kristne og ikke-kristne grupperinger ønsket med dette å markere at ekteskapsinstituttet som en naturgitt pakt mellom mann og kvinne fortsatt må bevares, og synliggjøre sin motstand mot regjeringens forslag til ny, kjønnsnøytral ekteskapslov. Lovforslaget innebærer et brudd med alle sivilisasjoners og religioners forståelse av ekteskapet; med biologi, antropologi og etiske normer. Dette er et sosialt eksperiment vi ikke kan godta fordi vi ikke kjenner rekkevidden av det og fordi det har en rekke uetiske aspekter. Loven tar forplantningen ut av sin biologiske forankring, og gjør barn til teknologiske produkter underkastet krav til genetisk helse. Barn av lesbiske nektes forsettlig en oppvekst med biologisk far. Adop티브arns sårbare situasjon undervurderes. Universitetsplassen var fylt til randen under de innledende appeller, og toget strakte seg fra Nationaltheatret til Egertorvet. Marsjen endte på Youngstorvet, der en rekke appeller ble holdt, av blant annet Per Lønning, Nina Karin Monsen og May-Helen Molvær Grimstad. Fra katolsk hold stilte Isabel Hillestad som representant for Institutt for Familiepolitikk og Maria Elizabeth Fongen, fra Familiesenteret.

Familiesenteret

Kunst bidrar til kirkens utvidelse

Den katolske menigheten i Aust-Agder, St. Franciskus Xaverius menighet, ble stiftet i 1911, og fra da og frem til 1954 holdt menigheten til i en gammel trekirke på toppen av Tyholmen i Arendal. Menigheten vokste, og i 1954 ble en ny murkirke vigslet på samme sted. I dag, med vel 900 medlemmer, ser vi oss nødt til å utvide kirken. Den utvidede kirken skal stå ferdig innen desember 2008. Pr. i dag har menigheten, gjennom flere initiativer og gaver, samlet inn vel 50 % av byggesummen som beløper seg til kr. 3 millioner.

Vi har nå avsluttet en uke-lang kunstutstilling (salgsutstilling) hvor salgsinntektene går uavkortet til kirkens utvidelse.

Responsen har vært overveldende, både fra givere og fra kjøpere. 63 kunstverk av forskjellige slag ble donert, og ved avslutningen søndag 13. april gjenstår det 18 usolgte kunstverk. Disse er lagt ut til salg på www.stfx.no.

Menigheten er meget takknemlig for støtte til kirkens utvidelse, og håper å kunne glede seg på vegne av flere nye kunstere!

St. Franciskus Xaverius menighet

Katolsk kapell i Kragerø

Kragerø får sitt eget katolske kapell. Kapellet, som blir i privat eie, skal disponeres av Vår Frue menighet (Porsgrunn) og ligger derved under sogneprest Reidar Voiths jurisdiksjon.

Vår Frue menighet har rundt 1500 registrerte medlemmer, spredt over flere byer. Hovedtyngden følger demografien, og flest katolikker er det i byene Skien og Porsgrunn. Dessuten har man relativt store forsamlinger på Notodden og Rjukan – og i Kragerø. For ett år siden startet menigheten jevnlig messefeiringer i både Skien og Notodden. Nå blir det også månedlige messer i Kragerø, og første messe i det nye kapellet var **25. mars**. Kapellet innvies av biskop Bernt Eidsvig

Can.Reg. av Oslo 25. april kl. 18.30. Deretter feires det messe hver første lørdag i måneden kl. 18.30. For vårens del er det da snakk om 3. mai og 7. juni.

Sognepresten har i en tid sondert terrenget for å låne/leie kirke i Kragerø, slik at de ca. 20/30 katolske husstandene i byen skal få større geografisk nærhet til messen. Ekteparet Olav og Tina Nguyen, som driver restauranten Tinas Wok i Kragerø, formidlet samtidig og på eget initiativ at de ønsket å bygge et katolsk kapell i restaurantens andre etasje. Familien bekoster selv både istandsettelse og inventar. Kapellet, som stilles til Kirkens disposisjon, får plass til mellom 30 og 50 personer og bygges etter mal fra et kapell i Belgia.

Kapellet kommer til å ha to innganger – en gjennom restaurantens hovedinngang samt en egen inngang fra Løkkebakken.

Det er forløpig ikke bestemt hvilket navn det nye kapellet får.

Dominikanerne med nytt telefonnummer

Dominikanerne i St. Dominikus, Oslo, har lenge hatt problemer med sin gamle telefonsentral. Nå er det imidlertid montert ny sentral, og i denne forbindelse har brødrene fått nytt telefonnummer: 23 27 68 68. St. Dominikus har resepsjonsvakt mandag-fredag fra kl. 10.00 til 13.00.

Opprettelse av kapelldistrikt på Nesodden

Etter samtale med konsultorkollegiet har biskop Bernt Eidsvig av Oslo reagert positivt på en henvendelse fra katolikker på Nesodden om å opprette et eget kapelldistrikt på stedet. I dag betjenes Nesodden, som har rundt 200 registrerte katolikker, fra St. Hallvard menighet.

Nærmere informasjon om det formelle ved opprettelsen av kapelldistriktet kunngjøres ved en senere anledning.

Messefeiring på Nesna

Den Hellige Ånds menighet i Mosjøen (Helgeland) har startet messefeiringen også på Nesna. Initiativet kom fra de rundt 100 nyinnflyttede polakkene på stedet, som hovedsakelig arbeider på HSI i Langsetvågen eller i Nesna Bygg. I tillegg til de rundt 100 polske katolikkerne, er det rundt 10-12 andre fastboende katolikker på Nesna.

Messene feires i Nesna kirke, som velvillig lånes ut av Den norske kirke. Sognepresten håper å få feiret messen månedlig på stedet.

Menigheten i Mosjøen dekker et stort område, og per i dag feirer sogneprest Gunther Jäger messer i Mosjøen, Mo i Rana, Brønnøysund, Sandnessjøen og Nesna.

Oppsummering av kateketkurs i Trondheim stift på St. Eysteins hus på Levanger 11. - 13. april 2008

Vårens kateketkurs for kateketene i Trondheim stift hadde fokus på et generelt tema, som har betydning for planlegging og gjennomføring av katekese til barn og unge. Faglig ansvarlig for kurset var biskop Georg Müller og Joke Bos, fra Pastoralsenteret i København. Temaet for kateketkurset var:

”Guds Ord i katekesen”.

Det var i alt 21 personer samlet på Levanger denne helgen. Det var kateketer fra alle menigheter i stiftet, med unntak av en menighet. Medlemmer fra St. Bonifatius institutt var en god støtte når det gjelder det praktiske arbeidet rundt gjennomføringen av kurset. God mat og sosialt samvær er også en viktig del av kateketkursene. Hver kateket har ofte en ensom oppgave rundt i menighetene.

Biskop Georg Müller har lang erfaring som kateket selv og har i mange år ledet Den nordiske bispekonferansens arbeid med katekese. Gjennom dette har han lenge samarbeidet med Joke Bos.

Joke Bos viste hvordan Guds ord, Bibelen og Det nye testamentet kunne gjøres levende på forskjellige måter for barna i katekesen. Eksempler på dette er at lignelser først kan leses for barna, deretter kan barna dramatisere handlingen på forskjellige måter. På den måten lever de seg inn i historien og forstår den bedre. Kateketene kan også samtale med barna om lignelsen og spørre om hvordan de tror personene i lignelsen opplever situasjonen som er beskrevet. Andre eksempler var bruk av musikk når barna tegner det de husker fra en av lignelsene.

Hensikten er å prøve å la barna ta i bruk alle sansene sine i katekesen, for dermed blir det lettere for dem å huske innholdet.

Neste kateketkurs i Trondheim stift er en retrett for kateketene i tiden 26. – 28. september 2008.

Trondheim 16. april 2008
Kari Hauge

Messer også på Otta

Mariakirken menighet på Lillehammer har nå begynt med messer på Otta, som et regelmessig tilbud til den nordre delen av menigheten. Så langt har messene vært besøkt av omlag 20 mennesker fra Vinstra i sør til Sjak i nord, inkludert en gruppe afrikanske flyktninger.

Messene feires kl. 18.00 på Frivillighetssentralen (Eben Ezer) i Otta sentrum. I vår har det vært og er messer 6. april, 20. april og 18. mai. Før

Fra messefeiringen på Frivillighetssentralen i Otta.

messen er det anledning til skriftemål og samtale med prest, og etter messen er det kirkekaffe.

I audiens hos stormester Foley

Torsdag den 27. mars ble p. Arne Marco Kirsebom SS.CC. og Knut Arstad, henholdsvis storprior og magistral delegat for Ordenen av Den Hellige Grav i Jerusalem (OESSH) sin magistrale delegasjon i Norge, motatt i audiens av ordenens stormester i Roma, kardinal John Patrick Foley. Den norske delegasjonen er den første nyetablerte gruppen siden kardinal Foley overtok som stormester for gravridderne i november 2007. Den magistrale delegasjonen i Norge vil avholde sitt første investitur (opptak av nye medlemmer) i mai 2009, og kardinal Foley planlegger da å være til stede.

Fra venstre: P. Arne Marco Kirsebom SS.CC. (storprior Norge), generalguvernør Pier Luigi Parola, kardinal og stormester John Patrick Foley og Knut Arstad (magistral delegat, Norge).

Den 26. mars hadde p. Kirsebom og Arstad også samtale med ordenens generalguvernør, Pier Luigi Parola. Hensikten med møtet var å få en grundig innføring i ordenens virke globalt og om den pågående restrukturering og systematisering av virksomheten. Det ble videre informert om hvilke krav som stilles til den norske ledelsen, samt av de norske medlemmer.

Det var den 6. desember 2007 at gravridderne stormester besluttet å opprette en magistral delegasjon av ordenen i Norge – med virkning fra den 1. januar 2008. En magistral delegasjon er en selvstendig gruppe underlagt ordenens ledelse i Vatikanet, men som foreløpig ikke er stor nok til å utgjøre et stattholderskap. Per i dag har den norske gruppen åtte medlemmer; syv riddere og en dame. I tillegg har man en offisiell kandidat.

Alle medlemmer må godkjennes av den lokale biskop og av ordenens ledelse i Roma. Gruppen samles månedlig til messe, åndelig betraktning og generell saksbehandling.

St. Frans menighetshus i Larvik på vent

Menighetshuset står pr. idag bare delvis ferdig. Vi har råbygget med tak over, men venter på at vinduer og dører skal komme på plass. Deretter skal vi starte dugnadsjobbing. Vi har mange ivrige mennesker som vil delta. Men vi trenger også mer penger til innkjøp av nødvendige materialer. Hvor fort vi kan begynne å ta huset i bruk avhenger av dette. Viktigste rom vil bli toaletter/garderobe, kjøkken og videre sakristi. Innvendige takplater blir også av det første vi må ha på plass. Det er kostbart å bygge. Bispedømmet har ikke muligheter til økonomisk hjelp, for de er selv i en presset situasjon for tiden. Den viktigste hjelpen vi har fått i senere tid er en gave på kr. 700 000,- fra Bonifatius Werk i Tyskland. Dette beløpet har gått med til å dekke ubetalte regninger som for eks. arkitekt, og resten går med til dører og vinduer. Kanskje blir vi noe manko også her.

Hittil har bygget kostet oss i overkant av 3 mill. og enda har vi ganske mye igjen. For menigheten er det et voksende problem at vi ikke kan ta menighetshuset i bruk. Det er en mengde aktiviteter som ikke kan få utfoldet seg. Muligheten til inntekter er også større med et aktivt menighetshus. Som alle skjønner er det med stor lengsel vi venter på at det skal kunne taes i bruk. Akkurat nå er nok det mest optimistiske vi kan håpe på at huset så smått kan brukes straks over sommeren. Menighetens medlemmer er flinke og meget tapre. De har bidratt med store midler, men det er klart de er slitne. Vi kunne trengt noen små pusterom og vi ville jo satt umåtelig stor pris på om det er noen av dere lesere av Broen som kunne sett seg istand til å gitt oss et stort eller lite bidrag. På vegne av sognepresten og resten av menigheten vår ville vi bli svært takknemlige og glade. kontonr. er 3000 15 45635!

St. Frans menighet v/ Georg Aker, kirkelig assistent

Den nordiske bispekonferanse på Stiklestad

Utdanning for permanente diakoner og deres tjeneste, søndagens status og trosundervisning for voksne var de mest sentrale spørsmål som ble diskutert av de nordiske katolske biskoper da de møttes til sitt vårmøte på Stiklestad 7. til 12. mars i år. Det var biskop Georg Müller av Trondheim som var vert for Den nordiske bispekonferanse denne gang. Den nye nuntius til de nordiske land, erkebiskop Emil Paul Tscherrig deltok, og dette ble hans første møte med Nordens biskoper. Etter bispekonferansen dro han videre til Oslo, hvor han blant annet presenterte sine akkreditiver til HM Kongen. Bispekonferansen på Stiklestad ble også den første hvor biskop Peter Bürcher av Reykjavik deltok – han ble innsatt som biskop på Island i desember 2007. Rundt 300 ungdommer fra Skandinavia vil delta i Verdensungdomsdagen i Sydney, Australia, i juli. Biskopene fra København, Stockholm og Oslo deltar sammen med ungdommene. Neste møte i bispekonferansen finner sted i Lourdes, Frankrike, i september i år.

To nye menigheter med egne hjemmesider

Både St. Magnus menighet på Lillestrøm og St. Olav menighet i Tønsberg har fått egne hjemmesider – henholdsvis <http://lillestrom.katolsk.no> og <http://tonsberg.katolsk.no>. Her finner du informasjon om menighetene, messetider, aktiviteter – og mye, mye mer. Gratulerer!

Noen setter spor etter seg!

I mars i år kunne vi lese den følgende lille hyllest til sr. Placida, tidligere lærer ved St. Paul skole – som var så hyggelig at Broen gjerne vil gjengi den:

Vedlikehold er et ord som bare samler støv hjemme hos oss. Jeg lurte faktisk på om ungene vet hva det betyr. Ikke oljer jeg kjedet på sykkelen, ikke syr jeg lapper på min sønns hullete bukseknær, ikke limer jeg den knuste hanken tilbake på kaffekoppen. I stedet for å vedlikeholde, hiver jeg sulamitten i bosset.

Forleden kom jeg til å tenke på en gammel dame som lå på Domkirkehjemmet, på rommet ved siden av min bestemors. I mange år lå den sterkt demente kvinnen så å si urørlig i sengen. Ute av stand til å ta vare på seg, ute av stand til å gjøre rede for seg.

Søster Placida

På gangen utenfor kvinnens rom støtte jeg fra tid til annen på min gamle barneskolelærerinne fra St. Paul skole, søster Placida. Den lille nonnen med det store smilet hadde selv blitt gammel. Men flere dager i uken, året rundt, tok hun turen fra hjemmet sitt på Marias Minde til rommet der damen lå. Hun holdt den gamle i hånden, og fortalte om hva som foregikk utenfor.

Søster Placida fikk aldri respons. Likevel fortsatte hun å komme, dag etter dag, år etter år.

Både den gamle damen og nonnen er døde for lenge siden. Men jeg glemmer ikke min lærerines svar da hun ble spurt hvorfor hun besøkte den gamle damen. Hva var vitsen, liksom, når hun ikke fikk respons?

– Vitsen er å vedlikeholde kjærligheten, sa søster Placida.

Siv Sæveraas
Bergens tidende, 02.03.08

Utenriks

Trusler og mediekampanje mot demonstrerende katolikker

Katolske aktivister har siden den 6. januar demonstrert på redemptoristenes eiendom i Hanoi, med krav om at myndighetene tilbakeleverer det konfiskerte området. Lokale autoriteter skal nå ha igangsatt en kampanje mot katolikkene, med anklager både i landsdekkende fjernsyn og aviser, og de ber om "drastiske virkemidler" for å fjerne katolikkene som demonstrerer utenfor Vår Frue av Evg hjelp. Den siste trusselen skal være rettet spesifikt mot p. Vu Khoi Phung, superior for redemptoristene i Vietnam, som er beordret til å møte for Folkets Komité i distriktet Dong Da, hvor han risikerer å bli arrestert.

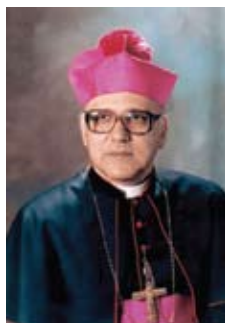
Siden mandag den 7. april har fjernsyn og aviser hevdet at den okkuperte eiendommen tilhører staten og at demonstrantene forstyrrer ro og orden, avholder illegale bønnemøter på offentlig område og at de ulovlig reiser krusifikser og bilder av Den hellige jomfru på stedet.

Flere hundre fredelige demonstranter er samlet på området. Hver dag, både etter morgenbønn og kveldsmesse, leder redemptoristene en prosesjon hvor man ber om tilbakelevering av eiendommen, som ble konfiskert i 1928. På området, som er 60 000 kvadratmeter stort, sto redeptoristenes kirke, kloster og seminar. Da kommunistenes makt ble styrket i 1954, ble redemptoristene fengslet eller deportert, og deres eiendom ble redusert til 2700 kvadratmeter. Resten av eiendommen ble gradvis konfiskert av myndighetene. Siden da har kirkeledere stadig bedt om tilbakelevering av området, hvor det nå blant annet er reist sykehus og kontorer til statlige firmaer. I begynnelsen av 2008 fikk også et emballasjeselskap tillatelse til å bygge på tomten.

Politistyrker, både i uniform og sivilt, fotograferer nå alt som skjer på området.

AsiaNews

Den latinske patriark Michel Sabbah trer av ved aldersgrensen

Michel Sabbah

Den latinske patriarken av Jerusalem, Michel Sabbah, har trådt av i en alder av 75 år. Sabbah har innehatt embedet i 20 år. Han etterfølges av sin hjelpebiskop, koadjutor erkebiskop Fouad Twal (67), som er født i Jordan og nedstammer fra kristne beduiner.

Patriark Sabbah, som er palestiner og født i Nazaret, ble valgt til patriark i 1988 og ble da den første palestiner i embedet siden korstogstiden. Etter å ha ledet det latinske patriarkatet i flere år med store problemer og kontroverser, trådte han av ved sin 75-årsdag den 19. mars.

Det latinske patriarkatet i Jerusalem omfatter 75 000 troende og strekker seg territorielt over Israel, De palestinske områder, Jordan og Kypros. Patriarken av Jerusalem er også i kraft av sitt embede storprior for Ridderordenen av Den Hellige Grav i Jerusalem, president for foreningen av katolske biskoper i Det hellige land og president for den latinske bispekonferansen i den arabiske region.

Vatikanradioen/CWN

Bispedømmet Hong Kong presset til å avlyse pilegrimstur

Bispedømmet Hong Kong har avlyst en planlagt pilegrimstur til helligdommen Vår Frue av Sheshan i Shanghai, grunnet bekymring for pilegrimenes sikkerhet. Det rapporterer nyhetsbyrået AsiaNews.

Kardinal Joseph Zen mener at pilegrimer på individuell basis likevel kan gjennomføre pilegrimsturen, men bispedømmets offisielle gruppereise er avlyst. Datoen for pilegrimsturen var satt til den 24. mai, siden dette er den første verdensomspennende bønnedagen for Kirken i Kina, definert av pave Benedikt XVI.

Hong Kong-katolikker skal ha vært svært entusiastiske med tanke på pilegrimsreisen, men kinesiske myndigheter reagerte sterkt på planene – og da særlig deltagelse av kardinal Zen, som er en sterk kritiker av myndighetene. Selv om kardinalen selv har avvist at han skulle delta, var myndighetene ukonfortable med tanken på at en stor mengde katolikker fra Hong Kong skulle besøke katolikkene i Shanghai i anledning verdensbønnedagen for Kirken i Kina. Dette ville ha blitt et tydelig uttrykk av enheten mellom kinesiske katolikker og Den hellige stol og med det undergrave Beijings kamp for en uavhengig kinesisk Kirke.

Det var i pave Benedikts skjellsettende brev til Kinas katolikker at han foreslo den 24. mai som en årlig bønnedag for Kirken i Kina.

AsiaNews

Den hellige stol presiserer sin aktelse for jødene

Den hellige stol publiserte den 4. april en pressemelding vedrørende reaksjoner fra enkelte jødiske hold på den reviderte langfredagsbønnen etter 1962-missalet. Den reviderte langfredagsbønnen, som ble offentliggjort av Vatikanet i februar, erstatter en kontroversiell bønn som refererer til det jødiske folks "blindhet". Den hellige far Benedikt XVI ønsket å fjerne ordlyden for å ikke krenke det jødiske folk. Offisielle reaksjoner fra flere jødiske ledere viste imidlertid at den reviderte bønningen fremdeles ble oppfattet som støtende, siden den ber om jødernes omvendelse. Den aktuelle bønningen bes kun i feiringen av langfredagsliturgien etter det tradisjonelle 1962-missalet, som er den ekstraordinære form for messefeiring. Bønningen er på latin, men oversatt til norsk lyder den reviderte bønningen som følger: "La oss også be for jødene, om at Gud vår Herre opplyser deres hjerter så de anerkjenner Jesus Kristus, alle menneskers frelser". Her følger Den hellige stols pressemelding:

Etter offentliggjørelsen av de nye bønnene for jødene i 1962-utgaven av Det romerske missale, har enkelte grupper innen det jødiske fellesskap uttrykt skuffelse over at disse ikke skal være i samsvar med de offisielle erklæringer

fra Den hellige stol om det jødiske folk og deres tro, erklæringer som de siste førti år har skapt progresjon i det gode forholdet mellom jødene og Den katolske kirke.

Den hellige stol ønsker å igjen forsikre om at den nye formuleringen i bøn-
nen, som modifierer visse uttrykk fra 1962-missalet, ikke på noen måte indikerer at Den katolske kirke har forandret sin aktelse for jødene, som har utviklet seg siden Den annet Vatikankonsil, særlig ved deklarasjonen Nostra Aetate. Faktisk bemerket pave Benedikt XVI, i en audiens med Israels sjefsrabbinere den 15. september 2005 at dette dokumentet har vist seg å være en milepæl på veien mot full forsoning mellom kristne og det jødiske folk. Videreføringen av standpunktet i Nostra Aetate viser seg tydelig ved det faktum at bøn-
nen i 1970-missalet fremdeles er fullt ut i bruk, og er katolikkenes ordnære form av bøn-
nen.

I konteksten av nok en forsikring fra konsilet – om Den hellige skrift (Dei Verbum, 14) og om Kirken (Lumen Gentium, 16) – presenterer Nostra Aetate de fundamentale prinsipper som vedvarer og i dag fremdeles opprettholder aktelsen, dialogen, kjærligheten, solidariteten og samarbeidet mellom katolikker og jøder. Det er nettopp med grunnlag i Kirkens mysterier at Nostra Aetate fokuserer på det unike bånd mellom Det nye testamentes folk og Abrahams ætt, fordømmer enhver ringeakt for eller diskriminering av jøder og sterkt avviser enhver form for antisemittisme.

Den hellige stol håper at forklaringene i denne uttalelsen vil kunne oppklare enhver misforståelse. Den gjentar den urokkelige lengsel etter konkret fremgang i gjensidig forståelse og etter fortsatt vekst i aktelsen mellom jøder og kristne.

VIS

Vil du ha
en bank som
kjenner deg?

Janne Larsen
kunderådgiver
Tlf. 38 17 35 96

Mange kjenner oss som banken for kristne organisasjoner i Norge. Det du kanskje ikke vet, er at vi også kan være din bank. Vi har lang erfaring med oppfølging av personkunder over hele landet.

Ta kontakt på telefon 38 17 35 00 eller www.sparebankenpluss.no for mer informasjon. Det er alltid hyggelig å prate med kjentfolk.

NUKs sommerleire – rettelse av feil i forrige nummer

Vi kom dessverre i skade for å gi en del feilinformasjon om NUKs sommerleire i forrige nummer av Broen. Feilinformasjon gjeldt pris på leirene og dato for Vestlandsleir og Barneleir Sør. Her kommer rett informasjon:

Pris på sommerleirene: 1800,- for NUK-medlemmer;
2200,- for ikke-medlemmer.

Dato for Vestlandsleir (Fredtun på Karmøy, 8-14 år) er 24. juni til 1. juli.

Dato for Barneleir Sør (Stella Maris ved Mandal, 8-11 år) er 30. juli til 7. juli.

Vi beklager feilinformasjonen. For mer informasjon se på vår nettside: www.nuk.no, under "aktiviteter".

Ståle Wilhelmsen
Norges Unge Katolikker

Fra ungdomsleir i 2007

Den katolske kirke i Norge 2007

Statistikk

På grunn av omleggingen til OrgSys har statistisk materiale knyttet til registrerte katolikker i Norge ikke foreligget komplett de siste to årene. Ajourføringen er nå gjennomført, og tradisjonen tro har Broen på ny anledning til å presentere antall katolikker registrert i Norge fordelt på bispedømme/stift og menighet, samt andre relevante tall.

	Oslo katolske bispedømme	Trondheim stift	Tromsø stift
Antall innbyggere i stiftet eller bispedømmet (inkludert ikke-katolikker)	3.565.607	657.745	462.237
Stiftets grunnflate i km ²	154.560	56.458	173.971
Antall registrerte katolikker i stiftet eller bispedømmet pr. 01.01.2008	49.988	3.664	1.944
Antall stiftsprester	32	7	2
Antall ordensprester	37	1	8
Antall ordenssøstre	101	21	23
Antall døpte (totalt)	727	59	51
Antall døpte under 7 år		57	48
Antall døpte over 7 år		2	3
Antall konfirmanter	466	40	21
Antall 1. kommunikanter	544	50	28
Antall ektevigslar	92	6	8
Antall konversjoner	79	1	4
Antall utmeldinger	79	5	5

OSLO KATOLSKE BISPEDØMME:

Arendal, St. Franciskus Xavierus	889
Askim, St. Maria	645
Bergen, St. Paul	7.590
Drammen, St. Laurentius	1.830
Fredrikstad, St. Birgitta	1.196
Halden, St. Peter	250
Hamar, St. Torfinn	720
Haugesund, St. Josef	1.019
Hønefoss, St. Teresia	566
Kongsvinger, St. Clara	275
Kristiansand, St. Ansgar	1.963
Larvik, St. Frans menighet	395
Lillehammer, Mariakirken	233
Lillestrøm, St. Magnus	2.420
Moss, St. Mikael	1.016
Oslo, St. Hallvard	10.361
Oslo, St. Olav	7.987
Porsgrunn, Vår Frue	1.492
Stabekk, Mariakirken (Asker og Bærum)	2.877
Stavanger, St. Svithun	3.902
Valdres, St. Thomas (kap. distr.)	67
Tønsberg, St. Olav	1.420
Øvre Romerike, St. Gudmund	875
Totalt	49.988

Antall katolikker per menighet:

TROMSØ STIFT:

Bodø, St. Eystein	356
Hammerfest, St. Mikael	337
Harstad, St. Sunniva	202
Mosjøen, Den Hellige Ånd	332
Narvik, Kristus Konge	140
Storfjord, Den hellige familie	84
Tromsø, Vår Frue	493
Totalt	1.944

TRONDHEIM STIFT:

Kristiansund N, St. Eystein	225
Levanger, St. Torfinn	482
Molde, St. Sunniva	347
Trondheim, St. Olav	1.911
Ålesund, Vår Frue	699
Totalt	3.664

OBK Utland*	3.577
--------------------	--------------

*Norske katolikker bosatt i utlandet er registrert i denne samlekategorien.

I tillegg til de registrerte katolikker i Norge, finnes et større antall uregistrerte. De fleste av disse er arbeidsinnvandrere fra Øst-Europa og kan ikke føres som registrerte før de evt. får norsk personnummer.

Påsketiden

For noen uker siden hadde vi påske-høytiden. Da mintes vi at Jesus ble korsfestet, døde og sto opp igjen fra de døde. Etter dette viste han seg for disiplene, rett som det var, i 40 dager til. Han kom og spiste med dem og talte. Og vi kan bare tenke oss hvor glade de var for å møte Jesus igjen. Så drog Jesus tilbake til sin Far i himmelen, og ble borte for disiplene. I Kirken feirer vi hele denne tiden som påsketiden. Påsken varer altså i 40 dager fra og med påskemorgen, og dette er Kirkens største fest.

Konkurransen

Kryss av på riktig svar på spørsmålene om påsken og delta i konkurransen. Send inn riktig svar innen 5. mai til: Det kateketiske Senter, Akersveien 16 A, 0177 OSLO. Eller på e-post: Camilla.Cselenyi@katolsk.no. Vi trekker en vinner som får en premie i posten.

Hvilken dag feirer vi at Jesus innstiftet nattverden?

- Palmesøndag
- Askeonsdag
- Skjærtorsdag

Hva het disippelen som forrådet Jesus?

- Elias
- Judas
- Kanakas

Hva gjorde Jesus da han og disiplene gikk ut i Getsemane-hagen etter påskemåltidet?

- Han spilte på bongotrommer og disiplene danset.
- Han gikk rundt og sjekket fuglekassene, som de hadde satt opp der noen uker før.
- Han ba disiplene våke med ham, og gikk bort for å be til sin Far.

Hva galt påsto øversteprestene at Jesus hadde gjort?

- At han hadde stjålet penger fra tempelkassen.
- At han hadde spottet Gud.
- At han hadde behandlet moren sin dårlig og vært frekk.

Hvorfor måtte Jesus bli korsfestet og dø?

- For å ta våre synder på seg og vinne over døden.
- For at djevelen skulle få sin vilje og være fornøyd.
- For at disiplene skulle lære seg å bli selvstendige.

Hvem var det som først fant Jesu grav tom tidlig søndag morgen?

- Noen kvinner, blant andre Maria Magdalena, Johanna og Maria, Jakobs mor.
- Annas og Kaifas.
- Peter og Josef fra Arimatea.

Hva sa Jesus til disiplene første gang han kom til dem etter oppstandelsen?

- Halleluja!
- Fred være med dere!
- Respekt!

Hva het disippelen som ikke trodde på det da de andre fortalte at Jesus var stått opp?

- Tomas
- Andreas
- Johannes

Fargelegg

Her ser du kvinnene som finner den tomme graven. Fargelegg tegningen.

Lag skjelllys

Kanskje du har noen lysestumper liggende hjemme? Da kan du lage disse skjelllysene. Det er ganske enkelt. Det du trenger er:

Stearinlys, kniv, en kjele med vann, en glassbolle til vannbad, små veker (fåes kjøpt i hobbybutikk) og litt store, tomme skjell som du finner i fjæra. (Hvis du bor langt fra kysten kan du også kjøpe skjell i hobbybutikken.)

Slik gjør du: Skjær opp stearinen i mindre biter og legg dem i glassbollen. Kok opp vannet i kjelen, og ta den deretter av platen. Legg glassbollen med stearinen i vannbadet og vent til alt smelter. (Det kan ta litt tid og det kan hende at vannet må varmes opp igjen i mellomtiden.) Så plasserer du en veke i skjellet og heller litt av stearinen oppi, mens du holder på toppen av veke, slik at den står. Du må også holde skjellet i hånden til stearinen har stivnet. Klipp veke til, slik at den ikke er for lang.

Skjelllysene er akkurat som telys. Og når du skal til messen med mor og far på søndag så kan du ha dem med i Kirken og tenne dem ved statuen av Jomfru Maria.

Ikke bare skrap på overflaten, men legg ut på dypet

NOE AV DET SOM OPPLEVES mest inspirerende for en kateket, er når det lærestoffet en forsøker å formidle fører til en dialog med elevene. Elever som ikke responderer, kan få oss til å lure på om vi i det hele tatt når frem med det vi har å si. En annen ting er hvordan elevene responderer; hva slags spørsmål de har? Den som har katekese for elever i ungdomsskolealder kan ikke ha unngått å merke seg at det er mange av de samme spørsmålsstillingene som går igjen. De kretser ofte rundt saker der katolsk tro er i den for dem mest åpenlyse konflikt med samfunnet forøvrig. Mange spørsmål dreier således rundt seksual- og familieetikk, som spørsmål om sex før ekteskapet og homofiles adgang til samliv og ekteskap. Men i tillegg til disse "slagerne" kommer også ofte spørsmålet om kvinners adgang til prestetjeneste samt spørsmål om det ikke er urettferdig dersom Gud skulle favorisere kristne i alminnelighet og katolikker i særdeleshet fremfor andre troende eller ikke-troende.

Det er ikke alltid like lett å respondere godt på disse spørsmålene. Ofte trenger man ikke gjennom elevenes opplevelse av at Kirken her er urettferdig, selvhevdende eller på uforklarlig vis ønsker å undertrykke menneskelige behov. Og uansett er det ikke sikkert vi kommer så langt bare ved å svare så godt vi kan på slike enkeltspørsmål som er nevnt ovenfor. Selvfølgelig, noen er komfortable med og slår seg til ro med at våre svar har den kirkelige autoritet bak seg, andre lar seg overbevise av konkrete menneskelige enkelterfaringer, som vi kan fortelle for å understreke troverdigheten i Kirkens ulike standpunkter. Men faren er at vi slår oss til ro med en for overfladisk løsning på problemene. Autoritet uten rasjonalitet og erfaring uten refleksjon er ofte ikke tilstrekkelig når mennesket må gå i eksistensiell nærkamp med dilemmaer der Kirke og samfunnstrender ligger i strid med hverandre. Det spørres om ikke vi som kateketer må legge mer ut på dypet. Elevenes spørsmål er bare

symptomer på en mer grunnleggende konflikt. Som barn av vår samtid lever vi mer eller mindre med denne konflikten i oss selv. Den går på grunnlaget for hvordan vi forstår oss selv som mennesker, og hva som skal ligge i bunn for menneskers omgang med hverandre. Skal grunnlaget være en gjennomført rettighetstenkning, der målet er individets størst mulige utfoldelse økonomisk, seksuelt, karrieremessig etc. med den begrensning at vi ikke overtrer andres rettigheter, eller bør vi fundere livet på et annet grunnlag.

Her er det ikke et fullstendig enten-eller. Rettighetstenkningen har, som mye annet, både i sosialistisk og liberal tenkning, røtter plantet i den kristne arven. Rettighetstenkning kan vi ofte møte i genuint katolske sammenhenger, f.eks. i sosiallæren. Problemet er at det har blitt det enerådende paradigmet. Som kateketer må vi fylle ut bildet. Vi må blant annet få frem at menneskene ikke er individer som utelukkende selv definerer sin identitet, og som så på alle måter skal sikres rett til utfoldelse av sine drifter og innskytelser. Men at mennesket har et opphav og et mål som gir oss en identitet og som legger føringer for hvordan vi skal leve våre liv. Dessuten at menneskelig felleskap, i alle dets former, er basert på at vi utfyller hverandre. Man klarer seg bedre i felleskap enn alene, og et menneskelig samfunn kan skape ting som det er umulig for enkeltindivider å få til. Det blir ingen duett dersom to fiolinister insisterer på å spille samme stemme, men velger hver sin stemme kan resultatet bli vakrere enn det de kunne fått til hver for seg.

Får vi belyst disse grunnlagsspørsmålene i katekesen, vil det også bli lettere å ta tak i de stadig tilbakevendende enkeltspørsmålene.

Torvild Oftestad
Det kateketiske senter

Årets første STREK
– helsebot i magasinformat

BESKYTTELSE
Mens menneskene kaver for å berge miljøet, står miljøet klart til å berge mennesket. Ny forskning dokumenterer: Samvær med dyr, trær og fjell senker blodtrykk og demper stress og angst.

NATUR
Pater Arnfinn Haram: Hvordan kan en Kristus-sentrert økoteologi se ut?

FERIE
Gi den slitne forvaltertanken litt ferie. Smak heller på ordet hjemkomst, skriver redaktør Asle Finnseth.

LYKKE
Kan Gud være god når man ikke bidrar til min personlige lykke? Liselotte Johansson og Ingvild Sandnes går i nærkamp med temaet.

Ikke abonnent ennå?
Du ordner det på www.strekmag.no - i dag.

Magasin i abonnement. Tegn deg ved å ringe Streks kundeservice 22310335 eller på strekmag.no

Katarinahjemmet 80 år

Den hellige Dominikus oppfordret sine etterfølgere til å arbeide med brennende iver og av alle krefter for menneskenes frelse, og gjennom sine 80 år i Norge har dominikanerinnene på Katarinahjemmet i hans ånd vært lydhøre for Kirkens og verdens behov.

KATARINAHJEMMET BESTÅR av både kloster, studenthjem og pensjonat, og søstrenes virksomhet spenner i dag over et vidt område – avhengig av evner, interesser, utdanning og aktuelle behov. Slik finner vi dominikanerinnene fra Katarinahjemmet innenfor eldreomsorg, forskning, katekese, media- og informasjon, ikonmaling, utgivelse av liturgiske bøker, foredrags- og skribentvirksomhet med mer.

Om jubilaranten

Sta. Katarinahjemmets fire første søstre. De to første ankom 22. mai 1928.

Etter at dominikanerbrødrene etablerte seg i Norge og Neuberggaten i 1921, vokste det frem et ønske om også å få apostoliske dominikanerinner i Norge. Man hadde lenge i det katolske Norge ønsket seg en katolsk institusjon for unge piker, uansett tro – hjemløse eller studenter. Et slikt apostolat ville også kunne være med på å bygge ned fordommer mot Den katolske kirke. Da dominikanerinnene i Chatillon utenfor Paris vedtok å stenge et kloster i Belgia, vendte generalpriorinne Mère Dominique Marie Frémont

blikket mot Norge. Oslo som universitetsby tiltrakk henne, og hun ville gjerne se sine søstre tilknyttet høyere læreinstitutioner. Derved lanserte Dominique Marie forslaget om en grunnleggelse i brev til pater Béchaux, prior i Oslo, og skrev blant annet: "For å starte opp i et land hvor vi ikke kan språket, mener jeg det vil være bra å begynne med et pensjonat hvor vi kan ta imot unge piker." Både priorinnen og de to medbrødrene samstemte. Også biskop Smit støttet forslaget, under den forutsetning at søstrene selv dekket etableringen.

Et styre opprettet av p. Bechaux, med ham selv som formann og Sigrund Undset som et av medlemmene, besørget all formell kontakt med myndigheter, og brødrene påtok seg eiendomsjakten. Det var banksjef Nils Parmann som fant eiendommen på tre mål i Gjørstadgaten på Majorstuen. Styret hadde oppkalt det nye hjem og kloster etter både Katarina av Siena og Katarina av Sverige, den hellige Birgittas datter.

De to første ankom 22. mai 1928, og raskt sluttet norske kvinner seg til søstrenes rekke. Fra grunnleggelsen av og frem til krigsutbruddet i 1940 begynte ni norske som noviser i Chatillon, og av dem avla seks evige løfter. Også pensjonatvirksomheten seilte i medvind. I 1936 sto et nybygg ferdig på eiendommen, og Katarinahjemmet kunne motta 40 gjester. Bygningen rommet også kapell og refektorium, samtalerom og foredragssal. Pensjonærantallet vokste raskt til over 50, og søstrene begynte på nytt å føle behov for nye og mer tidssvarende lokaliteter. Dette ble opptakten til nok en ny virksomhet: sommerhotell. Det skulle bidra til finansieringen av det nye bygget som stod ferdig i 1976.

Katarinahjemmet er fortsatt et studenthjem, gjestehus og kloster, men også sete og utgangspunkt for tallrike andre aktiviteter i tjeneste for Gud og nesten. Et forholdsvis smalt prosjekt, et "hjem for unge piker", har vist seg å bære frukt langt ut over den opprinnelige målgruppens grenser og grunnleggerens ambisjoner.

KD

(Artikkelen er delvis et sammendrag av sr. Else Britt Nilsen OPs artikkel i Broen nr. 2-2003, i forbindelse med Katarinahjemmets 75-årsjubileum.)

Søstrene driver både studenthjem og pensjonat. Sr. Mildrid besøker pensjonærer og studenter i spisesalen.

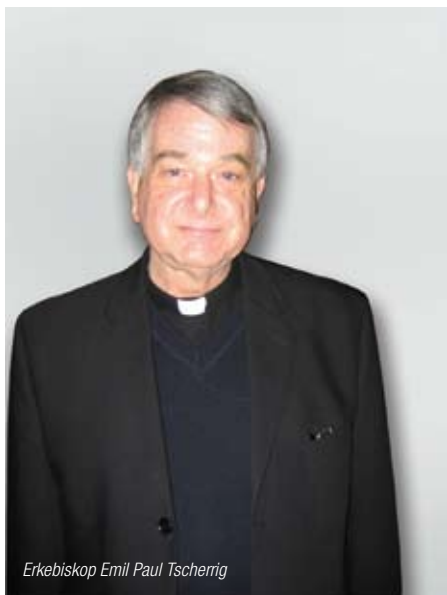
Søstrenes talenter og arbeidsfelt er mange. Sr. Katarina Pajchel OP tar doktorgrad i fysikk ved Universitetet i Oslo!

Det "nye" Katarinahjemmet stod ferdig i 1936.

DEN 24. MAI feirer dominikanerinnene på Katarinahjemmet sitt 80-årsjubileum. Da de første søstre kom den 22. mai 1928, dro de først til St. Dominikus kirke hvor Te Deum ble avsungen, deretter gikk de opp til Gjørstadgate 8 og tok eiendommen i besittelse. Den 24. mai gjør vi som dem; feirer messe i St. Dominikus kl. 11.00, deretter er det åpent hus på Katarinahjemmet frem til kl. 16.00. Der blir det gjen-syn med gamle dager og hyggelig samvær med søstrene. Velkommen!

Søstrene på Katarinahjemmet

Erkebiskop Emil Paul Tscherig

Vår nye nuntius:

– Skandinavia kan bli profetisk!

Skandinavia kan få en profetisk rolle i Europa, hevder den nye nuntius til de nordiske land, erkebiskop Emil Paul Tscherig – som for øvrig forteller at han har lest Ibsen! Broen fant tid til en liten men visjonær samtale med nuntius, midt i hans travle diplomatiske program i Oslo.

Hvordan opplevdes det å bli utnevnt til nuntius til de nordiske land?

- Misjonen i de nordiske land er veldig viktig. Min rolle som nuntius er å delta i pavens oppdrag i å bekrefte og styrke de troende. Det er viktig at Kirken er nærværende, som en åpen dør til den metafysiske verden.
- Skandinavia er en meget interessant post. Jeg kjente ikke så veldig godt til landene her før utnevnelsen, men jeg har tidligere tjenestegjort i Vatikanets Statssekretariat, hvor jeg blant annet forberedte pavens reiser. I anledning Johannes Paul IIs reise til Norden i 1989, besøkte jeg de nordiske land ved flere anledninger. Oppgaven som

nuntius i Skandinavia er mitt første virkelige møte med Nord-Europa, og det er spennende.

– Johannes Paul IIs besøk til Skandinavia var for øvrig veldig viktig. Vi ble overrasket over hva vi så. Det var interessant å lære om Kirkens historie i landene, og jeg ble begeistret over å se hvordan så små lokalkirker kan være så aktive – både bispedømmer, menigheter og ordenshus.

– En annen ting som slo meg var hvor multikulturell Kirken her er. Her tar man virkelig del i globaliseringen! Det finnes immigranter over alt, men Kirken her er spesiell i så henseende. Den er et bilde på den universelle Kirke.

– Vi var for øvrig redde for at mange ville reagere på pavebesøket, men vi møtte åpne dører over alt. På mange måter tror jeg at dette var et profetisk besøk – tenk at paven igjen kunne besøke det protestantiske Nord-Europa!

– Jeg håper for øvrig å få tid til å lære meg litt skandinavisk språk, i alle fall messen og sentrale bønner. Men å være nuntius er veldig travelt. Jeg reiser mye, så det er vanskelig å finne tid til å studere språk. Som nuntius må man være interessert i og forholde seg til alt – for eksempel politikk, kultur, økumenikk, kirkespørsmål, diplomati og etikk.

Ser du noen spesielle utfordringer med å være nuntius i protestantiske land?

– Det økumeniske arbeidet er særlig viktig i denne regionen, og derved blir det en viktig del av tjenesten min. Jeg må sette meg grundig inn i kirkelandskapet, for teologisk dialog er vanskelig, men jeg ønsker å videreføre det gode samarbeidet som finner sted. Dette er i samsvar med Den hellige far Benedikt XVI's anliggender, som fremhever interreligiøs dialog og økumenikk som noe av det viktigste i vår tid. Johannes Paul II var en stor økumen, og Benedikt XVI har overtatt stafettpinnen.

– Jeg tror at Den katolske kirkes nordiske helgener kan være viktig i det økumeniske arbeidet her – særlig Birgitta og Olav. Disse er en felles fortid og kan derved være brobyggere.

Skandinavia er vel på mange måter sekularismens høyborg. Hvilke utfordringer ser du her i så henseende?

– I dag er Europas aller største utfordring nettopp sekulariseringen. Det interessante er at vi midt i den store sekulariseringen i Skandinavia ser en ny søken etter kristne røtter. Skulle vi her lykkes i kampen mot sekulariseringen – som handler om å finne tilbake til våre kristne røtter – kan vi skape en ny kultur, ett nytt samfunn. I Norge er jeg særlig imponert over fremveksten av stadig nye klostre – spesielt hvordan noen reises ved siden av middelalderens klostre. Kirken i Skandinavia forsøker å gjenforene fortiden med nåtiden – nettopp hva Europa trenger. Kirken her bidrar til det. Det er for eksempel spesielt å høre hvordan lokalbefolkningen på Tautra omtaler cisterciensernonnene som "våre søstre." Skandinavia kan komme til å bli profetisk for resten av Europa!

KD

Pavens bønneintensjoner

2008

Mai

At de kristne i større grad må legge vekt på litteratur, kunst og medier som fremmer en kultur som forsvaret den menneskelige persons verdighet.

At jomfru Maria med sin morskjærlighet må veilede misjonærene slik hun veiledet apostlene i kirkens første tid.

Juni

At alle kristne må legge vekt på et dypt personlig vennskap med Kristus så de kan gi styrken i hans kjærlighet videre til alle dem de møter.

At den eukaristiske kongress i Quebec må øke forståelsen for nattverden, Kirkens hjerte og evangeliserings kilde.

Nytt om Navn

F.v.: Nguyen Duc Khiem, biskop J. Arnold og Per Einar Odden.

Prestestudentene **Per Einar Odden** og **Nguyen Duc Khiem**, som studerer for Oslo katolske bispedømme ved Allen Hall i London, ble innsatt som akolytter i Allen Hall den 2. februar 2008 av biskop John Arnold, titularbiskop av Lindisfarne og hjelpebiskop i Westminster. Akolytt er en av de lavere gradene i tjenestehierarkiet.

Karina Jofré er fra februar 2008 ansatt i prosjektstilling som sekretær for den spansktalende sjelesorg i Oslo katolske bispedømme. Prosjektstillingens varighet er på foreløbig ett år. Sekretæren skal ha et særlig ansvar for registrering av spansktalende katolikker. Arbeidet skal for øvrig bestå av vanlige sekretæroppgaver, samt spansktalende katekese. Karina Jofré er fra Argentina og snakker spansk og engelsk.

Den nye sekretæren for spansktalende sjelesorg har kontorer i Mariagården, sammen med nasjonal-sjelesørger: tlf. 23 21 95 66, e-mail Spansk.misjon@katolsk.no. Kontortid er hverdager fra 09.00 til 17.00.

Mirabella Andrew

Mirabella Andrew er fra 5. mars 2008 ansatt i 20 % stilling som regnskapsmedarbeider for St. Olav domkirke i Oslo. Mirabella har i mange år vært aktiv i Norges Unge Katolikker,

blant annet som medlem av landsstyret. Hun har utdanning i økonomi og administrative fag fra Tromsø.

Knut Arstad er den 6. februar 2008 utnevnt til magistral delegat (leder) for Ordenen av Den Hellige Grav i Jerusalem sin magistrale delegasjon i Norge. Arstad overtar derved ledelsen etter p. Arne Marco Kirseboms interimledelse. P. Kirsebom er storprior for gravridderne i Norge.

Biskop Bernt Eidsvig Can.Reg. av Oslo har den 14. februar 2008 funnet p. **Oddvar Moi**, kapellan i St. Svithun menighet i Stavanger, skikket til å feire den tridentinske messen. Da Den hellige far offentliggjorde de nye direktivene om bruk av den tridentinske messen som en ekstraordinær form av den liturgiske feiring, preserte han også at prester som ønsker å benytte seg av det latinskspråklige 1962-missalet må "være kvalifisert til å gjøre det og ikke juridisk sett forhindret." Oslo katolske bispedømme har nå to prester som anses skikket til å feire messen etter 1962-missalet: P. Reidar Voith (Porsgrunn) og p. Oddvar Moi (Stavanger).

P. Gijsbert Cornelius Hogenes, som tjenestegjorde i Norge fra 1938 til 1962, kunne den 19. mars feire sitt 70-årsjubileum som prest. Dagen ble feiret 1. april hos Schönstatt-søstrene i Puffendorf, Tyskland. P. Hogenes ble født i Amsterdam den 17. september 1912. Han ble presteviet i Roma den 19. mars 1938 og inkardinert i det apostoliske vikariat Oslo. Han kom til Norge i september 1938 og virket i diverse menigheter før han i 1962 forlot Norge for å tjenestegjøre i Tyskland. Broen gratulerer!

P. Olaf Ingwald Wæring

31. mai 1958 av biskop Bryan Joseph McEntegart av Brooklyn. Han ankom Norge i 1963 og ble inkardinert i Oslo katolske bispedømme i 1972. P. Wæring bor nå og tjenestegjør hos

P. Olaf Ingwald Wæring kan den 31. mai feire sitt 50-årsjubileum som prest. P. Wæring ble født den 5. august 1932 i Flushing, bispedømmet Brooklyn (USA) og ble presteviet i Brooklyn den

St. Elisabethsøstrene på Nordstrand, samt som promotor iustitiae i Tribunallet. Broen gratulerer!

Mats Tande

oppgaver blir primært restrukturering av bispedømmets datamaskinpark og omlegging av www.katolsk.no til ny plattform.

Mats Tande har i en årrekke gjort en enorm innsats for OKB og Informasjonstjenesten på frivillig basis. Fra 1995 har han vært aktiv i arbeidet med utvikling og drift av OKBs data-tekniske installasjoner i Akersveienområdet, samt e-postsystemet og mange av bispedømmets sekundære nettsted. Helt siden opprettelsen av www.katolsk.no i 1996 har han fungert som webmaster.

Tande er utdannet dataingeniør og arbeider som systemutvikler i programvarehuset Gallagher & Robertson i Oslo.

UTNEVNELSER I OSLO KATOLSKE BISPEDØMME

Biskop Bernt Eidsvig Can.Reg. av Oslo har utnevnt p. **Pawel Piotr Wiech SS.CC.** til sogneadministrator i St. Peter menighet, Halden, fra 1. mai 2008. Tjenesten i Halden utgjør en 50 % stilling, og i de resterende 50 % vil p. Wiech være assistent for den polske sjelesorg i bispedømmet. Fra samme dato løses p. **Peter Nguyen**

Tuan Van fra tjenesten som sogneadministrator i Halden.

Biskop Bernt Eidsvig har utnevnt **Pål Bratbak**, som prestevies den 28. juni i år, til kapellan på Lillehammer og til prefekt ved St. Eystein presteseminar. Tjenesten i Mariakirken på Lillehammer er en 50 % stilling, og i de resterende 50 % ansettes Bratbak som pressekontakt og medarbeider i bispedømmets Informasjonstjeneste. Utnevnelsen gjelder for en periode på inntil tre år. Fra samme dato løses p. Fredrik Hansen som kapellan på Lillehammer og prefekt for St. Eystein presteseminar.

Biskop Bernt Eidsvig har utnevnt p. **Fredrik Hansen** til viserektor ved St. Eystein presteseminar fra den 15. august 2008. Samtidig har biskop Anders Arborelius OCD av Stockholm, i samråd med biskop Eidsvig, utnevnt p. Hansen til viserektor ved Collegio Svedese, det svenske presteseminaret i Roma. P. Hansen tiltrer i Collegio Svedese den 1. oktober 2008. Han skal studere kirkerett ved det pavelige universitetet Gregoriana fra høsten av, frem til sommeren 2011. Han beholder i denne perioden stillingen som biskopens privatsekretær.

Biskop Bernt Eidsvig har med virkning fra den 18. februar 2008 utnevnt p. **Wojciech Kotowski** SS.CC. og **Helene Lund** til medlemmer av domkirkerådet. P. Wojciech vil fungere som domkirkerektors vikar.

Biskop Bernt Eidsvig Can.Reg.
av Oslo kunngjør med dette at

diakon Pål André Bratbak

og

diakon Dôminicô Nguyễn Thanh Phú

prestevies den 28. juni 2008
kl. 11.30 i Ris kirke, Risbakken 1, Oslo.

Etter messen vil det være mottakelse i kantinen på **Det teologiske Menighetsfakultet**, Gydas vei 4, Majorstuen, Oslo.

UTNEVNELSER I TRONDHEIM STIFT

I samsvar med CIC, kan. 502 §1 og med særskilt privilegium av Kleruskongregasjonen, utnevnes til medlemmer i konsulturkollegiet for Trondheim Stift: P. **Anthony O'Brien** OCSO, pastor **Etienne Caruana**, sogneprest **Marcelin Rediu**. Utnevnelsen gjelder frem til 28. juli 2012.

Trondheim, den 25. mars 2008
+Georg Müller
Biskop-Prelat av Trondheim

Ida Frøydis Aglen

Det handler om kjærlighet, skjønner du *Kolofon forlag*

Dette er historien om Joseph fra hans første dag på døveskolen i Norge, og om kampen han sammen med sine nye foreldre må kjempe for å finne tilhørighet og røtter. Hva skjer med en fattig mor som ser seg nødt til å gi fra seg det kjæreste hun har, sin egen sønn? Hva skjer med en åtteåring som blir satt på et fly fra Calcutta til Norge uten foreldre eller søsken? Hva skjer med et barn som ikke kan spørre hva som foregår fordi han mangler språk? Hva skjer med en adoptivmor som blir avvist år etter år, og hva skjer når et barn trygler om hjelp til å finne sin biologiske familie?

Denne engasjerende boken har et budskap til alle mennesker, og i særdeleshet til adoptiv- og fosterforeldre: Det er kjærlighet som skal til for å nå inn til et barns hjerte. Jeg er, som forfatteren, legfransiskaner. I boken gjenkjenner jeg kjærligheten slik den hellige Frans ikke bare forkynte, men levde den: som en gave og en frukt av gaven. Jeg anbefaler med glede boken til Broens lesere.

Reidun Antonsen ofs

St. Franciskus Xaveriussøster

Hillaria (Theodora) Derks

født i Nederland i 1920 døde den 22. mars 2008 i Bergen.

Begravelsen fant sted ved Marias Minde den 31. mars 2008.

R.I.P

Fra biskop Bernt Eidsvigs kalender*

- 03.05 Ferming i Stavanger
- 04.05 Økumenisk gudstjeneste i anledning 150-årsjubileet for Trefoldighetskirken i Oslo
- 07.-09.05 Roma
- 10.05 Ferming i St. Olav domkirke, Oslo
- 11.05 Ferming i St. Olav domkirke, Oslo
- 12.05 Økumenisk pinsefeiring i Holmlia kirke
- 15.05 St. Hallvardsdagen. Arrangement i Ladegården
- 18.05 Ferming på Hønefoss
- 20.05 Møte med KATLUSA (Katolsk-luthersk samtalegruppe)
- 21.-24.05 Katholikentag i Osnabrück
- 25.05 Møte med biskop Cantillas av Maasin, Filippinene
- 27.05 Besøk i Haugesund
- 30.05 Messe i St. Olav domkirke i anledning p. Wærings 50-årsjubileum som prest
- 31.05 Ferming i Larvik
- 01.06 Ferming på Lillehammer
- 02.-06.06 Polen
- 07.06 Ferming på Lillestrøm
- 08.06 Ferming i Hamar
- 10.06 Møte med 8. klassinger fra St. Franciskus' skole i Arendal
- 14.06 Ferming i Fredrikstad
- 15.06 Ferming i Tønsberg
- 22.06 Ferming på Jessheim
- 22.-25-06 Klosterneuburg

*pr. 21.04.08

IN MEMORIAM

Sr. Tarcisia Bornemann

Født: 1. februar 1913 i Tyskland
Død: 4. april 2008 i Oslo
Gravlagt: 11. april 2008 på Grefsen kirkegård

“Herren er min hyrde, i hans hånd er overflod. Han fører meg til vann der jeg får hvile.” Salme 23

SR. TARCISIA BORNEMANN døde på St. Josephsøstrenes Hjem den 4. april 2008, i en alder av 95 år. Hun fikk hjerneinfarkt og døde etter et relativt kort sykeleie. Inntil for to uker siden beveget hun seg lett gjennom huset. Hennes død kom overraskende på oss, men ikke på henne selv. Helt bevisst ga hun sitt liv tilbake i Guds hender.

Sr. Tarcisia var 20 år gammel da hun kom til St. Josephsøstrene i Albachten/Münster, Tyskland. Hun avla sine første løfter den 15. august 1936 og de evige løfter på samme dato i 1939 på St. Josephs Institutt. Som utdannet syerske ble hun omskolert til sykepleier og tok senere forskjellige kurs i røntgen. Hun arbeidet som røntgensykepleier på St. Josephs Hospital i Fredrikstad i årene 1937-1972. Da hospitalet ble en del av Sentralsykehuset, flyttet hun til Vor Frue Hospital i Oslo. Der arbeidet hun først som røntgensykepleier og ble så i 1974 utnevnt til priorinne for søstrene der.

Fra 1979 til 1992 var hun på Vor Frue Villa, Oslo, i Albachten/Münster og i Porsgrunn som priorinne for en liten kommunitet. På alle steder hadde hun vidt forskjellige oppgaver og var aktivt med i menigheten.

I 1992 flyttet hun til St. Josephsøstrenes Hjem på Grefsen. Der var hun i resepsjonen og pleide sine hobbyer, musikk og rosemaling. Hun stortrivdes med denne formen for aktivitet.

Sr. Tarcisia var i en høy alder fremdeles hendig, bevegelig og lett på fot.

Hun likte å gå i byen for å gjøre små ærender både for seg selv og andre. I sine aktive år var hun avholdt av både pasienter og medarbeidere. Hun hadde en blid og lett tilgjengelig natur, hun tok ikke seg selv høytidelig. Hun likte å være blant mennesker – både barn, ungdom og voksne. Hun var et optimistisk medlem av kommuniteten, og hennes oppfinnsomhet var ubegrenset. Med sitt kunstneriske talent gledet hun medsøstrene med små ting hun laget.

Etter vel 70 års ordensliv kan man tale om trofasthet fra hennes og Guds side. Frem til ti dager før sin død var hun med i alle former for felles bønn hver eneste dag. Fra barnsben av likte hun tilbedelsen av Alterets Sakrament. Salme 23 har vært hennes stav og støtte i mange år, frem til det siste.

La oss takke Gud for den store nåde Han viste henne hver dag og for det trofasthetens eksempel hun var for oss alle.

Må hun hvile i Guds kjærlighet og fred.

St. Josephsøstrene

IN MEMORIAM

Sr. Lydia Schnabel

Født: 6. april 1913 i Recklinghausen, Tyskland
Døde: 20. april 2008, Oslo
Gravlagt: 25. april 2008, Grefsen kirkegård

“Juble og lovsyng vil jeg for Herren!”

SR. LYDIA ble født 6. april 1913 i Recklinghausen i Tyskland. Hun ble postulant hos St. Josephsøstrene i Albachten ved Münster. Novisiatet hadde hun

ved Vår Frue Villa, Oslo, og hun avla de evige løfter 15. august 1940.

Hun ble utdannet sykepleier og arbeidet på ulike sykehus: Vor Frue Hospital i Oslo (1944-1948), St. Josephs Hospital i Kristiansand (1956-1967) og Porsgrunn (1940-1943; 1974-1979), barneavdelingen ved St. Josephs hospital i Drammen (1948-1956; 1979-1981). I 1981 flyttet sr. Lydia til en liten kommunitet i Møllevannsveien i Kristiansand. I 1986 kom hun til St. Josephsøstrenes hjem på Grefsen.

Alle som møtte sr. Lydia ble i godt humør. Hun var en gledespreder og meget sosial. Både barn, unge og gamle trivdes i hennes selskap. Hun var avholdt av medarbeidere og medsøstrene i de forskjellige kommunitetene. Hun var alltid kjapp og treffende i replikken, men aldri sårende. Våre yngre søstre oppsøkte henne når hverdagen av og til var litt grå.

Sr. Lydia elsket klassisk musikk og sang. Hennes sangstemme og sikker-

het når det gjaldt å finne riktig tone beholdt hun frem til sin død.

Sr. Lydia var et varmt, ja et inderlig godt menneske. Hun hadde en sterk tro og stor tillit til at Gud ville ordne tingene. Den daglige hellige messe, sang av tidebønnene og trofastheten i bønn og fellesliv ga henne styrke i hverdagen. Vi takker henne for sitt gode eksempel på trofasthet! Vi tror ikke bare mennesker, men også Gud hadde glede i henne. Både medsøstre og alle våre ansatte savner henne dypt.

Hun døde av hjertesvikt. Dagen før fikk hun sykesalving, og hun var helt bevisst med. Hun gledet seg til å møte sin Herre Jesus Kristus, ham som hun hadde viet hele sitt liv til.

Måtte hun hvile i Guds kjærlighet og glede!

Vi anbefaler vår kjære avdøde sr. Lydia til deres forbønn.

St. Josephsøstrene

Lærerstillinger

St. Franciskus skole har bruk for lærere i kortere og lengre vikarier fra høsten 2008.

Cv med vitnemål og attester sendes:

St. Franciskus skole
Kirkebakken 12
4836 Arendal
rektor@stfx.no

For mer informasjon kontakt Reidun Pihlmann på telefon 37 00 06 00.

St. Hallvardskonserten – også i år!

Torsdag 15. mai 2008 er det St. Hallvardsdagen, og for femte år på rad blir det markert med konsert i St. Hallvard kirke (menighetssalen). Som tidligere år blir det allsidig musikalsk program, fra Brahms til årets 100-årsjubilant Geirr Tveitt. Redaktør Terje Osmundsen vil holde et foredrag med tittelen "Vårt ansvar for Den Andre – hva er viktig nå?"

Kunstnerisk ansvarlige er som tidligere Annar Follesø og Wolfgang Plagge.

Det blir enkel servering. Inngangspenger kr. 150,-

Inntektene fra konserten går uavkortet til Caritas.

St Franciskus barnehage er en katolsk barnehage med plass til 20 barn fra 1- 6 år.

Barnehagen holder til i nyrestaurerte lokaler på Tyholmen i Arendal og ligger ved siden av

St. Franciskus barne- og ungdomsskole og St. Franciskus Xaverius kirke.

Hovedfokusområdene i barnehagen er: Sjø- og friluftsliv (egen båt), egenart som katolsk barnehage, språkstimulering og sosial kompetanse.

LEDIG STILLING SOM STYRER tiltredelse 1. august 2008

Barnehagen søker etter styrer som:

- Har erfaring fra administrativt arbeid
- Evner å samarbeide med foreldre og ansatte
- Kan arbeide i samsvar med barnehagens katolske identitet
- Kan bidra positivt i barnehagens utviklingsarbeid
- Har gode evner til kommunikasjon og et positivt menneskesyn
- Er glad i sjø- og båtliv

Det vil bli stilt krav om pedagogisk utdanning og ledererfaring

Aktuelle søkere vil bli kalt inn til intervju

Søknad sendes innen 5. mai til:

St. Franciskus Xaverius menighet,
v/p. Sigurd Markussen, Kirkebakken 15,
4836 Arendal
Tlf: 37 00 06 20

Bli med på pilegrimstur til Polen!

St. Eysteins menighet i Bodø vil 27. september til 5. oktober 2008 arrangere sin fjerde pilegrimsreise utenlands, denne gangen går turen til Vest- og Sør-Polen under ledelse av p. Marek Chelminiak MSF og Einar Skarstad Egeland. Programmet for turen er i grove trekk:

Avreise er fra Bodø og andre flyplasser i Norge lørdag 27. september til Berlin, der vi hentes med buss til Poznan. Søndag ser vi Poznan, mandag reiser vi videre, først til Karpacz for å se den gamle stavkirke som ble flyttet hit fra Vang i Valdres, deretter videre til Wrocław for overnatting. Tirsdag 30. september besøker vi St. Elisabethsøstrenes "fødeby" Nysa på årstiden for saligkåringen av medgrunnlegger Moder Maria Merkert, før vi reiser videre til Kraków, der vi skal bo resten av turen. Onsdag blir vi vist rundt i Kraków, torsdag besøker vi Jasna Gora-klosteret i Czestochowa. Fredag er det utflykt til Auschwitz I og II (Birkenau), deretter valgfrie omvisninger/aktiviteter i Kraków og omegn, mens lørdagen drar vi til Wieliczka-gruvene. Søndag morgen returnerer vi til Norge.

De fleste av dagene vil det både bli avholdt messe og kveldsbønn/ andakt. Det tas forbehold om justeringer av programmet.

Pris for hele turen (fly, bussreiser, tre daglige måltider alle dager i Polen, omvisninger unntatt valgfrie omvisninger i Kraków) er kr. 12 985,- for en person i dobbeltrom, og kr. 15 670,- for en person i enkeltrom.

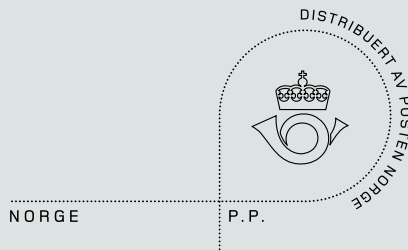
Påmelding skjer til Temareiser A/S i Oslo, Nordstrandveien 5, 1170 Oslo, telefon 23 38 33 00, e-post liv.hammersmark@temareiser.no. Regninger og billetter sendes ut av Temareiser A/S.

Har dere spørsmål om turen kan dere kontakte Einar Skarstad Egeland eller p. Marek Chelminiak MSF i Bodø, telefon 400 69 069 (Einar) eller 75 52 17 83 (p. Marek), datapost einar@egeland.as eller marek.chelminiak@katolsk.no.

Velkommen med på en interessant og givende pilegrimstur til Polen!

Broen på lydbånd

Broen kan også fås som lydblad for blinde og svaksynte. For mer informasjon, kontakt KABB (www.kabb.no, tlf: 69 81 69 81) eller Broen.

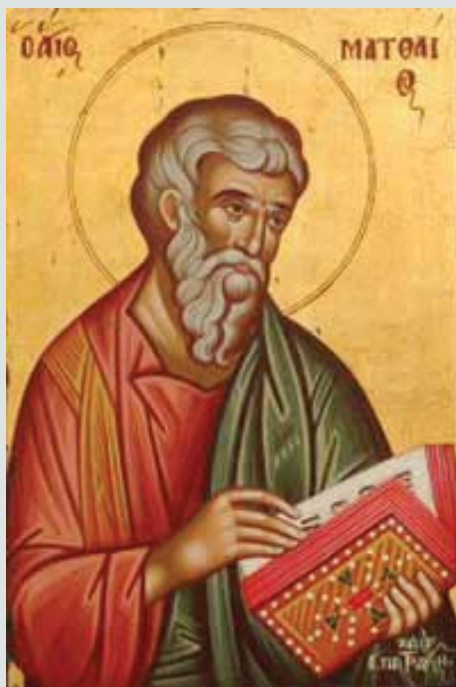

B ØKONOMI
ÉCONOMIQUE

Ved flytting vennligst påfør ny
adresse og returner bladet til:
Akersveien 5, 0177 Oslo

Fra den liturgiske kalender:

14. mai: **Apostelen Mattias (- 63)**

Skytshelgen for bakere, slaktere, smeder, tømmermenn, snekkere og skreddere, for Trier, Goslar, Hildesheim og Hannover, mot kikhoste, kopper, mot ekteskapelig ufruktbarhet, for barnas skolestart.

Den hellige Mattias ble født i Betlehem i Judea og ble oppdratt som from jøde. Han var blant Jesu tilhørere helt fra begynnelsen, og tilhørte kanskje gruppen på 72 disipler. Med sikkerhet var han også med på Oljeberget og opplevde Kristi himmelfart.

Deretter bestemte apostlene seg under Peters ledelse for å fylle den plass blant de tolv som var blitt ledig etter forræderen Judas Iskariot, for Kristus hadde fastsatt antallet til tolv. Kriteriet for å bli valgt var at den nye apostelen måtte ha fulgt Jesus fra dåpen til himmelfarten og vært vitne til oppstandelsen. Mattias (navnet betyr "Guds gave") ble valgt ved loddtrekning mellom ham og den fromme og rettferdige Josef Bar-Sabbas med tilnavnet Justus (Apgj 1,15-26). Dette var Peters første handling som apostlenes leder, eller, om man vil, som den første pave. Mat-

tias mottok Den hellige Ånd sammen med de andre apostlene på pinsedag, men de senere fortellingene om hans virksomhet og martyrdød ved korsfestelse kan man ikke stole på, og det synes å ha vært en sammenblanding mellom ham og Matteus i noen av disse skrifter. Et apokryft evangelium ble utgitt under hans navn, men det er nå gått tapt, bortsett fra noen få setninger som er sitert av andre.

Det er flere overleveringer om hans liv. De fleste i den vestlige tradisjonen går ut på at han først gjorde underverk i Judea, en sier at han led martyrdøden der. Etter å ha prekt evangeliet i hjemlandet i 33 år, hadde han omvendt flere tusen jøder til troen på Jesus. Da ble han innkalt til ypperstepresten Ananias, som forbød ham å preke. Men Mattias begynte å bevise for Det høye Råd at alle profetier var oppfylt i Jesus. Da de ikke kunne svare ham, ble de så rasende at de lot ham steine. En romersk soldat ga ham nådestøtet og hogde av hans hode med en øks. Året var 63.

Men en gresk beretning forteller at han etter å ha virket i Judea, misjonerte i Kappadokia og ved Det kaspiske hav. En annen forteller at han var misjonær i Etiopia, og en siste at han i Makedonia helbredet 100 mennesker som var blitt blinde etter å ha drukket gift. Det fortelles at han gjorde seg usynlig for sine hedenske motstandere til han fant det riktig å lide martyrdøden, i en versjon ved å bli korsfestet, og som Kristus stukket med lanse; i en annen ble han steinet og deretter halshogd.

St. Helena skal ha brakt hans relikvier fra Jerusalem til Roma og skjenket de fleste til sin yndlingsby Trier i Tyskland. Dit ble de brakt av biskop Agritius og oppbevares i benediktinerkirken St. Mattias (tidligere Ekuaristikirken). Hans hode skal finnes enten her eller i Santa Maria Maggiore i Roma. I kirken S. Giustina i Padova oppbevares også Mattiasrelikvier.

Mattias fremstilles som apostel med bok eller skriftrull (apostelsymbol), men også med øks, sverd eller steiner som tegn på sitt martyrium.

Mattias ble minnet i den gamle kalenderen 24. februar (Mattismesse), den dagen er også avmerket på den norske primstaven. Fra 1969 er dagen lagt til 14. mai (unntatt i Tyskland, hvor det knytter seg så mange levende tradisjoner til 24. februar). Minnedagen ble lagt til perioden mellom Kristi himmelfartsdag og pinse, for det var i denne perioden han ble utvalgt til apostel. Hans fest feires 9. august i øst.

(Fra en artikkel på www.katolsk.no av PEO)

St. Olav bokhandel har
søndagsåpent:

- 6. april
- 4. mai
- 1. juni
- 6. juli
- 3. august
- 7. september
- 5. oktober

Velkommen!

12⁰⁰ - 15⁰⁰

Hverdager 10⁰⁰-17⁰⁰ (lun.) 10⁰⁰-18⁰⁰
Lørdager 10⁰⁰-14⁰⁰